

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กันยา สุวรรณแสง. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.
- เกษม จันทร์แก้ว. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.
- _____ . วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร : อักษรสยามการพิมพ์. 2530.
- _____ . ถึงเวลาแล้วหรือยังที่ป่าต้นน้ำจะเป็นเขตปลอดกิจกรรม. ใน สิ่งแวดล้อม'85 เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ครั้งที่ 3. หน้า 53. กรุงเทพมหานคร : 2535.
- _____ และคณะ. หลักการสิ่งแวดล้อมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.
- เกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. การอนุรักษ์ธรรมชาติในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สยามสมาคม, 2529.
- _____ . สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย. รายงานการสัมมนาเรื่องสภาพปัญหาและทิศทางของสิ่งแวดล้อมศึกษาในประเทศไทย. ณ. โรงแรมเอเชียพญา วันที่ 20-21 เมษายน 2532. กรุงเทพมหานคร : 2532.
- เกษมสันต์ สุวรรณรัตน์. นโยบายและการลงทุนด้านบำบัดน้ำเสียของกรุงเทพมหานคร. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องการจัดสภาวะแวดล้อมในทศวรรษหน้า. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2534.

โกสินทร์ รัชสยาพันธ์. การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาความสกปรกเป็นพิษของสิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์
ปริญญาตรีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับวิกฤตการณ์ในประเทศไทย. วารสารทางใหม่. 7 (มีนาคม - เมษายน
2536) : 17.

คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด, สำนักงาน. แผนที่. กาญจนบุรี : ฝ่ายแผนงาน
และงบประมาณ, 2537.

____. แผนที่. ราชบุรี : ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ, 2537.

____. แผนที่. สมุทรสงคราม : ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ, 2537.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530-
2534). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2529.

____. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พุทธศักราช 2535. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
อักษรบัณฑิต, 2535.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่ง
ชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ยูไนเต็ด
โปรดักชั่น, 2535.

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม ปีพุทธศักราช
2523. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2523.

____. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและ
การพลังงาน. (ม.ป.ป.)

____. ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์, 2536.

____. รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย พ.ศ. 2529. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์การศาสนา, 2529.

____. รายงานการศึกษาวิจัยคุณภาพน้ำแม่น้ำแม่กลอง พ.ศ. 2532-2533. กรุงเทพมหานคร :
ฝ่ายคุณภาพน้ำกองมาตรฐานสิ่งแวดล้อม, 2534.

กระทรวงสาธารณสุข, กระทรวง. คุณภาพแหล่งน้ำในประเทศไทยปี 2535 กรุงเทพมหานคร :
กองอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย.

- จรรยา สุวรรณทัต และ กัทรา สุนทรพันธ์. เอกสารการสอนชุดวิชาปฏิบัติการสอน
ประถมศึกษา หน่วยที่ 3. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2524.
- จรรยา สุภาพ และคณะ แบบเรียนสังคมศึกษา ส.102 ประเทศของเรา. กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- จิรพล สินธูนาถ และคณะ. ข้อเสนอแนะในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน.
ใน สิ่งแวดล้อม"37 เอกสารประกอบการสัมมนา การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม, 2537.
- จิตนภา เลิศวิริยคุณ. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท สาขาวิชาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2536.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. รายงานการสัมมนาเรื่อง สถานปัญหาและทิศทางของสิ่งแวดล้อมศึกษาใน
ประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : 2532.
- ชัญญะ วงษ์วิภาค. กระแสนิยมธรรมชาติและสภาพแวดล้อมบนลุ่มน้ำแม่กลอง. ลุ่มน้ำแม่กลอง :
พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2536.
- ชวนพิศ ธรรมศิริ. ปัญหาทรัพยากรน้ำที่มีผลกระทบต่อ การประปานครหลวง. ใน สิ่งแวดล้อม'
35 เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ของประเทศไทย ครั้งที่ 3. หน้า 70. กรุงเทพมหานคร : 2535.
- เตือนใจ ศงสภาพ และคณะ, บรรณาธิการ. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร :
สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, (ม.ป.ป)
- ถวิล ชาราโกชน์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2526.
- เทพนม เมืองแมน. บทบาทของเยาวชนในการอนุรักษ์และพัฒนายั่งยืนของทรัพยากรและ
สิ่งแวดล้อม. ใน สิ่งแวดล้อม'35 เอกสารประกอบการสัมมนาการอนุรักษ์ทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร :
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2537.

- ธงชัย พรรณสวัสดิ์. มลพิษน้ำ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2537.
- ธีระพร อูวรรณโณง จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- นนทลี วิษณุธ. เจตคติต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- นพดล เพียรเวช และปริญา นุตาลัย. การถอดตัวของกรุงเทพและแนวทางการแก้ไข เสนอใน "การสัมมนาสิ่งแวดล้อม 35" ที่กรุงเทพมหานคร 20-21 (มกราคม 2533). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เนชั่นพับลิชชิ่ง, 2533.
- นัฐา หังสนฤกษ์ และ ศิริพร หังสนฤกษ์. การกระจายการใช้ทรัพยากรน้ำ : วิฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2 (พฤษภาคม - ตุลาคม 2536) : 79-83.
- นาด ตันตวิรุฬห์ และ พูลทรัพย์ สมุทรสาคร. วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและการบริหารทรัพยากร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2528.
- นวิติ เรืองพานิช. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.
- นิศากร โฆษิตรัตน์, วัฒนา สุขเกษม และกัญชลิ รุจิเรข. ภาวะคุณภาพแหล่งน้ำทั่วประเทศและผลกระทบต่อน้ำกินน้ำใช้ในชุมชน. ในสิ่งแวดล้อม'35 เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ครั้งที่ 3. หน้า 70. กรุงเทพมหานคร : 2535.
- บานชื่น บุญประเสริฐ. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เพื่อพัฒนาความตระหนักเกี่ยวกับอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้แก่นักเรียน ตามการรับรู้ของครูสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- บุญธรรม กิจปรีตาบริสุทธิ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สามเจริญพานิช, 2531.

- ประกอบ วิโรจนกฎ. การวางแผนการจัดการลุ่มน้ำมิติใหม่ของการพัฒนาลุ่มน้ำในอนาคต. ใน ทิศทางพัฒนาแหล่งน้ำในทศวรรษหน้า. หน้า 115-119. กรุงเทพมหานคร : สมาคมศิษย์เก่าวิศวกรรมชลประทานในพระบรมราชูปถัมภ์, 2534
- ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤกษศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ประสาร ทิพย์ธารา. คู่มือประกอบการศึกษาวิชาจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2521.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. การเรียนการสอนทัศนคติและค่านิยม. ใน เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาจิตวิทยาสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ปริญญา นุตาลัย ธงชัย พรรณสวัสดิ์. สิ่งแวดล้อม 35. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ครั้งที่ 3 31-1 (ตุลาคม - พฤศจิกายน, 2535). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์นิยมบลิซซิ่ง, 2535.
- ปรีชา อุปโยคิน และชาญคณิต ก. สุริยมณี. รายงานการวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติของผู้บริหารชั้นสูง ต่อปัญหาและนโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาในประเทศไทย. รัฐสภาสาร. (กันยายน 2527) : 62-68.
- ไพฑูรย์ พะลาญสุด. มุมมองการพัฒนาแหล่งน้ำของข้าพเจ้า. ใน ทิศทางกรพัฒนาแหล่งน้ำในทศวรรษหน้า. หน้า 130-135. กรุงเทพมหานคร : สมาคมศิษย์เก่าวิศวกรรมชลประทานในพระบรมราชูปถัมภ์, 2534.
- มานิตย์ เรืองรัตน์. ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- เย็นใจ เลาหวณิช. ความเชื่อและค่านิยมกับปัญหาสิ่งแวดล้อม. วารสารประชากรศึกษา. 4 (ตุลาคม 2520) : 17.
- ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ : 2525.

- ลิลิน ทรงผาสุก. การสร้างจิตสำนึกเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. วิจัยสนเทศ. 11 (มีนาคม 2534) : 28-30.
- วิชัย เทียนน้อย. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรวัฒนา, 2533.
- วิชา เลือติ. บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่นักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- วินัย วีระพัฒนานนท์. สิ่งแวดล้อมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2530.
- ศาลากลางจังหวัดราชบุรี, สำนักงาน. เอกสารโครงการประชุมร่วม 3 จังหวัด กาญจนบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม. 14(มกราคม 2536) : 1-6.
- สง่า สรรพศรี. ปัญหามลพิษทางน้ำ. นิตยสารพีตเนล. ปีที่ 2. 24 (ธันวาคม 2534) : 74-78.
- สถาพร สันติบุตร. การแก้ปัญหาวิกฤตน้ำตามพระราชดำริ "ทฤษฎีใหม่เกี่ยวกับน้ำเพื่อการเกษตร". เทศาภิบาล ปีที่ 9. 5(พฤษภาคม 2537) : 58-65.
- สนอง โปธิว. ทัศนคติเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สาธารณสุขจังหวัดราชบุรี, สำนักงาน. อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง เพื่อพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมสุขภาพ. ฝ่ายสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม. ราชบุรี : โรงพิมพ์ธรรมรักษการพิมพ์, 2536.
- สุจริต เพียรชอบ. บทบาทของครูในสังคม. วารสารครุศาสตร์ 1(มิถุนายน-กรกฎาคม 2514) : 108-112.
- สุธีรา เลิศวิสุทธิไพบลุย์. ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

อุทุมพร (ทองไทย) จามรมาน. การวิจัยเชิงสำรวจ. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาวิจัย
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

_____ . การสัมพัทธ์อย่างทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาวิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

อุปพงษ์ วัฒนเสรี. บทบาทของสิ่งแวดล้อมศึกษาในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม. วารสาร สสวท.
21 (83) (กรกฎาคม - ธันวาคม 2536) : 19-21.

อำนาจ คอวณิช. น้ำกับมนุษย์ : ความสัมพันธ์ที่แยกไม่ได้. วารสารองค์การอุตสาหกรรม
ป่าไม้สักทอง 18 (มกราคม - มีนาคม 2536) : 16.

อำนาจ เจริญศิลป์. โลกและการอนุรักษ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
2528.

ภาษาอังกฤษ

Birch, Sandra K. and Schwaab, Karl E. The Effect of water Cousevation
Instruction on Seventh-Grade Students. The Journal of
Environmental Education. 14(4) Summer 1983.

Bundy, Joseph N. An Analysis of Literature to Develop Environmental
Health Content for School Curriculum Dissertation Abstracts
International 35(8) : 4973 A February 1975.

Burchett, Betty M. A Descriptive Study of Fourth, Fifth, and Sixth
Grade Students' Attitude Relating to Environmental Problems.
Dissertation Abstracts International. 32(Ferbruary 1972) :
4439 A.

Crobach, Lee J. Essential of Psychological Testion. 3d ed. New York
: Harper & Row Publishers, Co., 1970.

- Dayar, Nancy Alice. Assessing the Environmental Attitudes and Behaviors of a Seventh Grade School Population. Dissertation Abstracts International. 37, 1(July 1976) : 110-A, 111-A
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill Book Co., 1959.
- Sartain, Aaron Quinn. Psychology Understanding Human Behavior. 4th. ed. London : McGraw-Hill Book Co., 1973.
- Skinner, B.F. About Behaviorism. New York : Alfred A. Knopf Co Ltd., 1974.
- Yamane, Taro. Statistic : An Introductory Analysis. Harper & Row, New York : Evanston & London and John Weatherhill, Inc. Tokyo 1970 : 580-581.
- Yount, James Robert. A study of the factors influencing environmental attitude sefensibility and Cognitive reasoning Level. Dissertation Abstracts International. (January 1989) : 1744 A.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ในการตรวจแก้ไขปรับปรุง พิจารณาความตรงของเนื้อหาของแบบสอบถาม จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

1. นายสมเกียรติ ยุติธรรม หัวหน้าฝ่ายสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม เขต 4 จังหวัดราชบุรี
2. นางสาวจิตรพรรณ ภูษาภักดีภพ นักวิชาการสุขาภิบาล 6 ฝ่ายสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดราชบุรี
3. อาจารย์สุวรรณา ไชยวัฒนานนท์ ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ กษ 03091109

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

5 มกราคม 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คุณสมเกียรติ ยุติธรรม

เนื่องด้วย น.ส.เฮวาลักษณ์ ระงับนิศม์ นิสิตชั้นปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลสัมฤทธิ์ในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน และบทบาทในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำของครูซึ่งมีภูมิหลังต่างกันในเรื่องประเพณีศึกษาที่ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤกษ์ ศิริบริกรมพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ผลิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่ผลิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่ผลิตสร้างขึ้นดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สินดี กงสุววรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ กม 0309/110

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนจันทน์ กรุงเทพมหานคร 10330

5 มกราคม 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ศุภวิศรพรรณ กุษาภักดิ์ภัก

เนื่องด้วย น.ส. เหววลักษณ์ ระงับพิศม์ นิสิตชั้นปริญญาโท บัณฑิต ภาควิชาสัตวศาสตร์ศึกษา
กำลังศึกษาเป็นการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "พฤติกรรมในการอนุรักษณ์แม่ไก่ของนกเขื่อน และ
บทบาทในการส่งเสริมการอนุรักษณ์แม่ไก่ของครูซึ่งมีภูมิหลังต่างกันในเรื่อง ทัศนประณมศึกษาที่ตั้งอยู่บริเวณ
ริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงกัธ ลิวิบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ใน
การให้นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้าง
ขึ้นดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

รองศาสตราจารย์ ดร. ใจนที กุญชรธรรม

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ กม 0309/ ///

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

๕ มกราคม ๒๕๓๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ สุวรรณ ไซยวัฒนานนท์

เนื่องด้วย น.ส.เยาวลักษณ์ ระงับนิศม์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาสัตตศึกษา
กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน และ
บทบาทในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำของครูซึ่งมีภูมิหลังต่างกันในเรื่องเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่บริเวณ
ริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤกษ์ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ใน
การนี้นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้าง
ขึ้นดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

รองศาสตราจารย์ ดร. ลินดี สุวรรณ
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ ทม 0309/1757

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

6 กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เครื่องมือวิจัย

2. รายชื่อโรงเรียน

เนื่องด้วย น.ส. เขาวัลักษณ์ ระงับพิศม์ นิสิตชั้นปริญญาโท บัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนและบทบาทในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำของครูซึ่งมีภูมิหลังต่างกัน ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงกัฏ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการนำเครื่องมือวิจัยไปเก็บข้อมูลกับครูและนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส. เขาวัลักษณ์ ระงับพิศม์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กงสุารม)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ ทม 0309//5*

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

6 กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เครื่องมือวิจัย

2. รายชื่อโรงเรียน

เนื่องด้วย น.ส. เขาวัลักษณ์ ระงับพิศม์ นิสิตชั้นปริญญาโท ภาควิชาสารัตถศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนและบทบาทในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำของครูซึ่งมีภูมิหลังต่างกันโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการนำเครื่องมือวิจัยไปเก็บข้อมูลกับครูและนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส. เขาวัลักษณ์ ระงับพิศม์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กงสุวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ ทม 0309/1166

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

6 กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองราชบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เครื่องมือวิจัย

2. รายชื่อโรงเรียน

เนื่องด้วย น.ส. เขาวัลักษณ์ ระงับพิศม์ นิสิตชั้นปริญญาโท บัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนและบทบาทในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำของครูซึ่งมีภูมิหลังต่างกัน ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการนำเครื่องมือวิจัยไปเก็บข้อมูลกับครูและนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดของเทศบาลเมืองราชบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส. เขาวัลักษณ์ ระงับพิศม์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กงสุวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ ทม 03091/57

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

6 กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เครื่องมือวิจัย
2. รายชื่อโรงเรียน

เนื่องด้วย น.ส. เขาวัลักษณ์ ระจับพิศม์ นิสิตชั้นปริญญาโท ภาควิชาสารัตถศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนและบทบาทในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำของครูซึ่งมีภูมิหลังต่างกัน ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโครงการนำเครื่องมือวิจัยไปเก็บข้อมูลกับครูและนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส. เขาวัลักษณ์ ระจับพิศม์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สินี งามสารธรรม

(รองศาสตราจารย์ ดร.สินี งามสารธรรม)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามครูเรื่องบทบาทในการส่งเสริมพฤติกรรม
การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 บทบาทของครูในการส่งเสริมพฤติกรรมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ของแบบสอบถามซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับท่านตามความเป็นจริง

	สำหรับผู้วิจัย
1. เพศ	[]
[] ชาย	[] หญิง
	1-2
2. อายุ.....ปี	[]
	3-4
3. ประสบการณ์ในการทำงาน	[]
[] น้อยกว่า 10 ปี	[] 10 ปีขึ้นไป
	5-6
4. วุฒิต่างการศึกษาสูงสุดที่รับ	[]
[] อนุปริญญา [] ปริญญาตรี [] สูงกว่าปริญญาตรี	7-8
5. น้ำที่ใช้ในบ้านส่วนใหญ่ได้มาจากที่ใด	[]
[] แม่น้ำแม่กลอง [] น้ำประปา [] น้ำบาดาลหรือบ่อ	9-10
6. อาณาเขตติดต่อของบ้านที่อยู่อาศัย	[]
[] ติดกับริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง [] ห่างจากริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง	11-12
7. เขตที่ตั้งของบ้านที่อยู่อาศัย	[]
[] ในเขตเทศบาล [] นอกเขตเทศบาล	13-14
8. สถานที่ใกล้เคียงกับบ้านที่อยู่อาศัย	[]
[] ใกล้โรงงาน (400 เมตร) [] ใกล้โรงงาน (มากกว่า	15-16
	400 เมตร)

ตอนที่ 2 บทบาทของครูในการส่งเสริมพฤติกรรมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน
คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือของแต่ละข้อที่ตรงกับความจริงที่ท่านปฏิบัติ และเพื่อสะดวกในการตอบ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

- **ปฏิบัติมากที่สุด** หมายถึง ท่านจัดกิจกรรมนั้น ๆ บ่อยมาก (มากกว่า 10 ครั้งต่อภาคเรียน)
- **ปฏิบัติมาก** หมายถึง ท่านจัดกิจกรรมนั้น ๆ ค่อนข้างบ่อย (7-9 ครั้งต่อภาคเรียน)
- **ปฏิบัติปานกลาง** หมายถึง ท่านจัดกิจกรรมนั้น ๆ เป็นบางครั้ง (4-6 ครั้งต่อภาคเรียน)
- **ปฏิบัติน้อย** หมายถึง ท่านจัดกิจกรรมนั้น ๆ น้อยครั้ง (1-3 ครั้งต่อภาคเรียน)
- **ปฏิบัติน้อยที่สุด** หมายถึง ท่านไม่เคยจัดกิจกรรมนั้น ๆ เลย หรือไม่เคยปฏิบัติเลย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
10. สรุปสภาพปัญหาแม่น้ำแม่กลองที่เกินความสามารถที่จะดำเนินการเองได้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเหลือแก้ปัญหา... ด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์	[] 71 []
1. จัดป้ายนิเทศและติดคำขวัญณรงค์ให้มีการนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์อีก เช่น นำน้ำจากบ่อซึมบ่อที่ 2,3 กลับมารดต้นไม้...	72-73 [] 74
2. นำน้ำที่เหลือจากการชะล้าง ทำความสะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์อีก เช่น ใช้ล้างพื้น ใช้รดต้นไม้.....	[] 75
3. แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้วมารดต้นไม้..	[] 76
4. แบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึงผลเสียของการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในน้ำ ทำให้ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เช่น ทางการเกษตร ล้างจาน.....	[] 77
5. อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ เป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ.....	[] 78
6. นำผักตบชวาในแม่น้ำมาใช้ประดิษฐ์เป็นสิ่งของ เครื่องใช้ต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำเป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ.....	[] 79
7. นำดิน และวัชพืช เช่น สาหร่าย ที่ได้จากการขุดลอกแม่น้ำมาใส่โคนต้นไม้ทำปุ๋ย.....	[] 80

แบบสอบถามนักเรียนเรื่องพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน

แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองของนักเรียน

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน [] ของแบบสอบถามซึ่งเป็นหัวข้อเกี่ยวกับนักเรียนตามความเป็นจริง

		สำหรับผู้วิจัย
1.	เพศ	[]
	[] ชาย	[] หญิง
		1-2
2.	อาณาเขตติดต่อของบ้านที่อยู่อาศัย	[]
	[] ติดกับริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง	[] ห่างจากริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง
		3-4
3.	น้ำที่ใช้ในบ้านนักเรียนส่วนใหญ่ได้มาจากที่ใด	[]
	[] แม่น้ำแม่กลองโดยตรง	[] น้ำประปา
		[] น้ำบาดาลหรือบ่อ
		5-6
4.	บ้านของนักเรียนตั้งอยู่	[]
	[] ในเขตเทศบาล	[] นอกเขตเทศบาล
		7-8
5.	สถานที่ใกล้เคียงกับบ้านที่อยู่อาศัยของนักเรียน	[]
	[] ใกล้โรงงาน (400 เมตร)	[] ใกล้โรงงาน (มากกว่า 400 เมตร)
		9-10
6.	อาชีพของบิดา	[]
	[] ค้าขาย	[] เกษตรกรรม
	[] รับราชการ	[] อื่น ๆ โปรดระบุ.....
		11-12
7.	อาชีพของมารดา	[]
	[] ค้าขาย	[] เกษตรกรรม
	[] รับราชการ	[] อื่น ๆ โปรดระบุ.....
		13-14

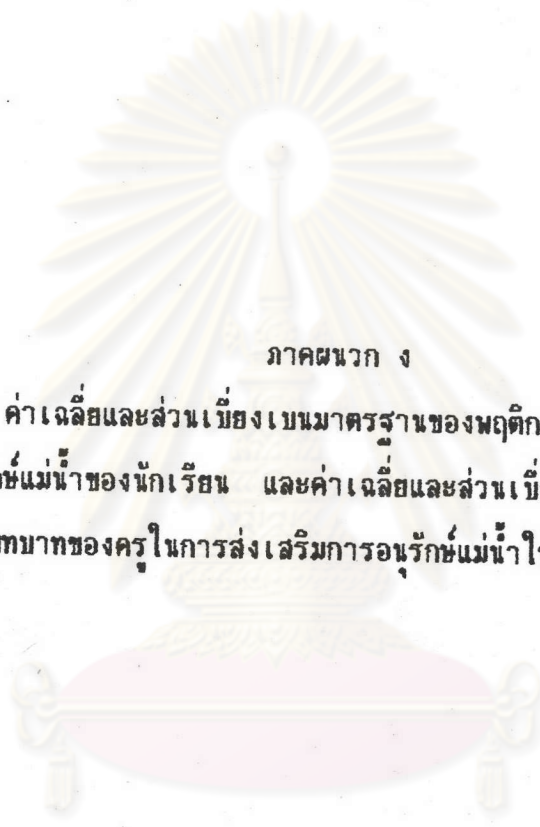
ตอนที่ 2 พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือของแต่ละข้อที่ตรงกับความจริงที่นักเรียนปฏิบัติ และเพื่อสะดวกในการตอบ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

- ปฏิบัติมากที่สุด หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมนั้น ๆ บ่อยมาก (มากกว่า 10 ครั้งต่อภาคเรียน)
- ปฏิบัติมาก หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมนั้น ๆ ค่อนข้างบ่อย (7-9 ครั้งต่อภาคเรียน)
- ปฏิบัติปานกลาง หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมนั้น ๆ เป็นบางครั้ง (4-6 ครั้งต่อภาคเรียน)
- ปฏิบัติน้อย หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมนั้น ๆ น้อยครั้ง (1-3 ครั้งต่อภาคเรียน)
- ปฏิบัติน้อยที่สุด หมายถึง นักเรียนไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรมนั้น ๆ เลย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
12. นักเรียนเคยทิ้งเศษแก้ว เศษกระดาษ ขวดแตก และ ใบมีดโกนที่ไม่ใช้แล้ว ลงแม่น้ำแม่กลอง.....						[] 51
13. นักเรียนกำจัดขยะที่เก็บมา ใส่ลงในถังขยะมูลฝอยที่เป็น ชั้นเล็ก ๆ ภายในบ้าน โดยการทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง.....						[] 52
14. นักเรียนเทน้ำซักผ้า ล้างจาน หรือน้ำโสโครกอื่น ๆ ลงแม่น้ำแม่กลอง.....						[] 53
15. ส้วมที่บ้านของนักเรียนต่อท่อทิ้งลงแม่น้ำแม่กลองโดยตรง เพราะอูฐริมแม่น้ำแม่กลอง.....						[] 54
16. นักเรียนกำจัดขยะมูลฝอยที่เป็นขยะแห้ง เช่น เศษผ้า เศษไม้ เศษกระดาษ โดยการเผา.....						[] 55
17. นักเรียนมีการทำน้ำเสียให้กลับดี ก่อนที่จะปล่อยลงสู่แม่น้ำ แม่กลอง.....						[] 56
18. นักเรียนนำมูลสัตว์และซากสัตว์ที่ตายไปฝัง.....						[] 57
19. นักเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการคัดค้าน และป้ายประกาศเพื่อเตือน ให้ทุกคนรักษาความสะอาดของแม่น้ำแม่กลอง.....						[] 58
20. นักเรียนตักเตือนผู้อื่นไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลลงใน แม่น้ำแม่กลอง.....						[] 59
21. นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุ และผลกระทบทางเศรษฐกิจของการ ทำลายแม่น้ำแม่กลองจากเอกสาร หนังสือพิมพ์ แล้วเสนอ แนวทางป้องกันและแก้ไข.....						[] 60

ภาคผนวก ง

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมในการ
อนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน และค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เด็กนักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่มีภูมิลำเนาต่างกันจำแนก
เป็นรายชื่อ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนด้าน
การแสวงหาความรู้ความเข้าใจ จำแนกตาม เขตที่ตั้งของบ้าน

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
1. นักเรียนติดตามอ่านข่าวบทความจาก สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองแล้วรายงาน หน้าชั้นเรียน	2.95	0.95	ปานกลาง	2.47	1.08	น้อย
2. นักเรียนฟังและติดตามข่าวจากวิทยุ เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองแล้วรายงาน หน้าชั้นเรียน	2.79	1.09	ปานกลาง	2.34	1.05	น้อย
3. นักเรียนดูและติดตามข่าวจากโทรทัศน์ เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง แล้วรายงาน หน้าชั้นเรียน	2.91	1.08	ปานกลาง	2.57	1.04	ปานกลาง
4. นักเรียนร้องเพลงที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง	2.45	0.92	น้อย	2.21	1.08	น้อย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
			ระดับ			ระดับ
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
5. นักเรียนแต่งเพลงและร้องเพลงที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.07	0.78	น้อย	1.95	1.08	น้อย
6. นักเรียนรวบรวมรูปภาพเกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองแล้วรายงานหน้าชั้นเรียน	2.67	1.00	ปานกลาง	2.35	1.15	น้อย
7. นักเรียนร่วมกับชุมชนให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองแก่ประชาชน เช่น ออกเสียงตามสาย หรือ หอกระจายข่าว	2.71	1.26	ปานกลาง	2.52	1.43	ปานกลาง
8. นักเรียนนำความรู้เรื่องการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองที่ได้รับจากโรงเรียนไปแนะนำผู้อื่นฟัง	3.19	1.09	ปานกลาง	3.00	1.09	ปานกลาง
9. นักเรียนศึกษาผลเสียที่เกิดจากการทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำแม่กลอง	3.79	1.03	มาก	3.41	1.04	ปานกลาง
10. นักเรียนรวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนขึ้น	2.91	0.98	ปานกลาง	2.46	1.11	น้อย
11. นักเรียนศึกษาวิธีดำเนินงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง จากเอกสารหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงเรียน จังหวัด	2.67	0.90	ปานกลาง	2.83	1.25	ปานกลาง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	ระดับ			ระดับ		
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
12. นักเรียนร่วมมือกับคณะครูในการจัดทำสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร จุลสาร เพื่อเผยแพร่การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.52	1.11	ปานกลาง	2.41	1.24	น้อย
13. นักเรียนร่วมมือกับคณะครู โรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานของรัฐในการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน โดยการ จัดนิทรรศการให้ช่วยกันอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.69	1.09	ปานกลาง	2.70	1.34	ปานกลาง
14. นักเรียนร่วมมือกับคณะครูในการประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงในตอนเช้า โดยใช้คำขวัญคติเตือนใจ เพื่อเตือนให้เพื่อนนักเรียนเห็นความสำคัญของแม่น้ำแม่กลองทุก ๆ วัน	3.21	1.34	ปานกลาง	2.52	1.25	ปานกลาง
15. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกวดวาดภาพที่ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.50	1.15	มาก	2.96	1.30	ปานกลาง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
			ระดับ			ระดับ
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
16. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกวดคำขวัญ บทกลอนที่ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ ต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชน	3.24	1.19	ปานกลาง	2.99	1.30	ปานกลาง
17. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกวด เรียงความที่ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ ต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.24	1.17	ปานกลาง	2.95	1.29	ปานกลาง
18. นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายถึงแนวทางใน การแก้ปัญหาการทำลายแม่น้ำแม่กลอง	2.64	1.14	ปานกลาง	2.72	1.24	ปานกลาง
19. นักเรียนบันทึกการปฏิบัติตนเพื่อการ อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.57	1.11	ปานกลาง	2.66	1.19	ปานกลาง
รวม	2.88	0.71	ปานกลาง	2.63	0.88	ปานกลาง

ตารางที่ 1 แสดงว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน ในด้านการแสวงหา
ความรู้ความเข้าใจตามเขตที่ตั้งของบ้าน นักเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาลอยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{X} = 2.88$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนมากที่สุด คือ นักเรียนศึกษาผลเสียที่เกิดจากการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำแม่กลอง ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกวดวาดภาพที่ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำ แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาลน้อยที่สุด คือ นักเรียนแต่งเพลงและร้องเพลงที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำ

ส่วนพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนตามเขตที่ตั้งของบ้าน นักเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาลมากที่สุด คือ นักเรียนศึกษาผลเสียที่เกิดจากการทิ้งขยะ หรือสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำ ($\bar{X} = 3.41$) รองลงมา คือ นักเรียนนำความรู้เรื่องการอนุรักษ์แม่น้ำที่ได้รับจากโรงเรียนไปแนะนำผู้อื่นฟัง นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกวดสำคัญ บทกลอนที่ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำ แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชน ส่วนพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาลน้อยที่สุด คือ นักเรียนแต่งเพลงและร้องเพลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำ เช่นเดียวกับนักเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน
ด้านการป้องกันรักษา และจำแนกตามเขตที่ตั้งของบ้าน

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
			ระดับ			ระดับ
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
ด้านการป้องกันรักษา						
1. นักเรียนไม่เคยทิ้งขยะลงในแม่น้ำแม่กลอง	3.69	1.28	มาก	4.04	1.19	มาก
2. นักเรียนไม่เคยทิ้งเศษอาหารลงในแม่น้ำแม่กลอง	3.91	1.48	มาก	4.15	1.16	มาก
3. นักเรียนไม่เคยทิ้งเศษใบตองและใบไม้ลงในแม่น้ำแม่กลอง	3.83	1.19	มาก	4.04	1.04	มาก
4. นักเรียนไม่เคยทิ้งเศษผักลงในแม่น้ำแม่กลอง	4.21	1.28	มาก	4.25	1.02	มาก
5. นักเรียนไม่เคยถ่ายปัสสาวะลงในแม่น้ำแม่กลอง	4.07	1.39	มาก	4.17	1.21	มาก
6. นักเรียนไม่เคยชักล้างสิ่งต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง	3.55	1.45	มาก	3.92	1.24	มาก
7. นักเรียนไม่เคยชำระล้างของใช้ผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อในแม่น้ำแม่กลอง	4.36	1.30	มาก	4.64	0.90	มากที่สุด
8. นักเรียนเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่จัดเป็นขยะเปียกใส่ถุงมัดด้วยเชือกอย่างเรียบร้อย และไม่ทิ้งลงสู่แม่น้ำแม่กลอง	4.02	1.33	มาก	4.36	1.07	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
			ระดับ			ระดับ
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
9. นักเรียนกำจัดสัตว์เลี้ยงที่ตายหรือ หนุตายในบ้านโดยการไม่ทิ้งลง แม่น้ำแม่กลอง	4.36	1.30	มาก	4.53	0.99	มาก
10. นักเรียนกำจัดขยะประเภทระป๋อง ที่มีการอัดลม เช่น กระป๋องสเปร์ย กระป๋องยาคันสูง กระป๋องยาฆ่าแมลง โดยการไม่ทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง	4.31	1.09	มาก	4.40	1.07	มาก
11. นักเรียนกำจัดโฟมและถุงพลาสติก โดยการไม่ทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง	4.17	1.01	มาก	4.31	1.11	มาก
12. นักเรียนไม่เคยทิ้งเศษแก้ว เศษกระจก ขวดแตก และใบมีดโกนที่ใช้แล้วลง แม่น้ำแม่กลอง	4.43	1.23	มาก	4.44	0.95	มาก
13. นักเรียนกำจัดผงขี้เถ้า ฝุ่นละออง จากขยะมูลฝอยที่เป็นชิ้นเล็กภายใน บ้านโดยการไม่ทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง	4.43	1.09	มาก	4.35	0.98	มาก
14. นักเรียนไม่เคยเทน้ำซักผ้า ล้างจาน หรือน้ำโสโครกอื่น ๆ ลงแม่น้ำแม่กลอง	4.17	1.23	มาก	4.17	1.21	มาก
15. ส่วนที่บ้านของนักเรียนไม่ต่อท่อทิ้ง ลงแม่น้ำแม่กลองโดยตรง แม้จะอยู่ ริมแม่น้ำแม่กลอง	4.57	1.09	มากที่สุด	4.64	0.96	มากที่สุด

ตารางที่ 2 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	ระดับ			ระดับ		
	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ
16. นักเรียนกำจัดขยะมูลฝอยที่เป็นขยะแห้ง เช่น เศษผ้า เศษไม้ เศษกระดาษ โดยการเผา	2.93	1.24	ปานกลาง	3.44	1.41	ปานกลาง
17. นักเรียนมีการทำน้ำเสียให้กลับตื้นก่อนที่ จะปล่อยลงสู่น้ำแม่กลอง	1.81	1.15	น้อย	2.08	1.20	น้อย
18. นักเรียนนำมูลสัตว์และซากสัตว์ที่ตาย ไปฝัง	3.24	1.21	ปานกลาง	3.70	1.23	มาก
19. นักเรียนร่วมมือกับคณะครูติดตามวัด และป้ายประกาศเพื่อเตือนให้ทุกคนรักษา ความสะอาดของแม่น้ำแม่กลอง	3.19	1.15	ปานกลาง	3.25	1.39	ปานกลาง
20. นักเรียนตักเตือนผู้อื่นไม่ให้ทิ้งขยะและ สิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำแม่กลอง	3.29	1.11	ปานกลาง	3.02	1.13	ปานกลาง
21. นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุ และ ผลกระทบทางเศรษฐกิจของการทำลาย แม่น้ำแม่กลองจากเอกสาร หนังสือพิมพ์ แล้วเสนอแนวทางป้องกันแก้ไข	2.48	1.15	น้อย	2.35	1.12	น้อย
รวม	3.76	0.80	มาก	3.92	0.65	มาก

ตารางที่ 2 แสดงว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองของนักเรียนในด้านการป้องกันรักษาตามเขตที่ตั้งของบ้าน นักเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนมากที่สุดคือ ส่วนที่บ้านของนักเรียนไม่ได้ต่อท่อทิ้งลงแม่น้ำแม่กลองโดยตรง แม้จะอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมา คือ นักเรียนไม่ทิ้งเศษแล้ว เศษกระจก ขวดแตก และใบมีดโกนที่ไม่ใช้แล้วลงแม่น้ำแม่กลอง นักเรียนกำจัดผงซักฟอก ฝุ่นละอองจากขยะมูลฝอยที่เป็นชิ้นเล็กภายในบ้านโดยการไม่ทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาลน้อยที่สุด คือ นักเรียนมีการทำน้ำเสียให้กลับตื้นก่อนที่จะปล่อยลงสู่แม่น้ำแม่กลอง

ส่วนพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนตามเขตที่ตั้งของบ้าน นักเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองของนักเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาลมากที่สุด คือ นักเรียนไม่เคยชำระล้างของใช้ผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อในแม่น้ำแม่กลอง ส่วนที่บ้านของนักเรียนไม่ได้ต่อท่อทิ้งลงแม่น้ำแม่กลองโดยตรง แม้จะอยู่ริมแม่น้ำแม่กลอง ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมา คือ นักเรียนกำจัดสัตว์เลี้ยงที่ตายหรือหนุตายในบ้าน โดยการไม่ทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาลน้อยที่สุด คือ นักเรียนมีการทำน้ำเสียให้กลับตื้นก่อนที่จะปล่อยลงสู่แม่น้ำแม่กลอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน
ด้านการปรับปรุงฟื้นฟู จำแนกตามเขตที่ตั้งของบ้าน

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
ด้านการปรับปรุงฟื้นฟู						
1. นักเรียนร่วมมือกันในการบำเพ็ญประโยชน์ เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแม่น้ำแม่กลอง บริเวณโรงเรียน เช่น เก็บผักตบชวา และเศษขยะในวันสำคัญต่าง ๆ	3.17	1.01	ปานกลาง	3.10	1.32	ปานกลาง
2. นักเรียนเก็บขยะที่ลอยน้ำมาทิ้งถังขยะ	2.57	1.04	ปานกลาง	2.61	1.15	ปานกลาง
3. นักเรียนบันทึกการปฏิบัติตนเพื่อการ อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.55	1.13	ปานกลาง	2.44	1.12	น้อย
4. นักเรียนร่วมมือกับคณะครูและประชาชน ในการขุดลอกแม่น้ำบริเวณโรงเรียน	1.95	0.90	น้อย	2.10	1.14	น้อย
5. นักเรียนร่วมกิจกรรมเดินรณรงค์เพื่อ ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน ให้ช่วยกัน ปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแม่น้ำแม่กลอง	2.98	1.23	ปานกลาง	2.58	1.33	ปานกลาง
6. นักเรียนทำแบบสำรวจบ้านของนักเรียน เกี่ยวกับที่ทิ้งขยะ ปริมาณขยะ ที่เผาขยะ หลุมฝังขยะ ห้องส้วม การกำจัดน้ำเสีย การระบายน้ำ	2.64	1.23	ปานกลาง	2.63	1.23	ปานกลาง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
			ระดับ			ระดับ
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
7. นักเรียนปลูกต้นไม้ และรณรงค์ให้มีการปลูกต้นไม้ เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน	3.17	1.01	ปานกลาง	3.18	1.25	ปานกลาง
8. นักเรียนร่วมโครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟูและอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง เช่น โครงการเยาวชนอนุรักษ์แม่กลอง ฯลฯ	2.95	1.27	ปานกลาง	2.90	1.42	ปานกลาง
9. นักเรียนรณรงค์ให้ภาครัฐและภาคเอกชนมีการทำน้ำเสียให้กลับตักก่อนทิ้งลงสู่แม่น้ำแม่กลอง	2.40	1.15	น้อย	2.16	1.20	น้อย
รวม	2.71	0.85	ปานกลาง	2.63	0.93	ปานกลาง

ตารางที่ 3 แสดงว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน ในด้านการปรับปรุงฟื้นฟูตามเขตที่ตั้งของบ้าน นักเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำมากที่สุด คือ นักเรียนร่วมมือกันในการบำเพ็ญประโยชน์เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแม่น้ำ

บริเวณโรงเรียน เช่น เก็บผักตบชวา และเศษขยะในวันสำคัญต่าง ๆ นักเรียนปลูกต้นไม้ และรดน้ำต้นไม้ให้มีความชุ่มชื้นเพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.17$) รองลงมา คือ นักเรียนร่วมกิจกรรมเดินรดน้ำเพื่อประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน ให้ช่วยกันปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแม่น้ำของนักเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาล น้อยที่สุด คือ นักเรียนร่วมมือกับคณะครูและประชาชนในการขุดลอกแม่น้ำบริเวณโรงเรียน

ส่วนพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาลมากที่สุด คือ นักเรียนปลูกต้นไม้และรดน้ำต้นไม้ เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำบริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.18$) รองลงมา คือ นักเรียนร่วมมือกันในการบำเพ็ญประโยชน์เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแม่น้ำแม่กลองบริเวณโรงเรียน เช่น เก็บผักตบชวา และเศษขยะในวันสำคัญต่าง ๆ และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาลน้อยที่สุด คือ นักเรียนร่วมมือกับคณะครูและประชาชนในการขุดลอกแม่น้ำบริเวณโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน
ด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ จำแนกตามเขตที่ตั้งของบ้าน

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
ด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์						
1. นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการชำระล้าง ทำ ความสะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ได้ อีก เช่น ใช้รดน้ำต้นไม้ ใช้ล้างพื้น ใช้ซักโครก	3.98	0.90	มาก	3.76	1.13	มาก
2. นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการซักผ้า แล้ว นำมารดต้นไม้	3.83	0.99	มาก	3.51	1.22	มาก
3. นักเรียนจัดป้ายนิเทศการและติดคำขวัญ รณรงค์ให้มีการนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์ อีก เช่น นำน้ำจากบ่อซึมหน้าอาคาร ต้นไม้	3.21	1.28	ปานกลาง	2.68	1.26	ปานกลาง
4. นักเรียนรักษาประโยชน์ของ สวยงามตามธรรมชาติ และนำน้ำกลับ มาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต ประจำวัน เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่ ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ	3.26	1.04	ปานกลาง	2.80	1.17	ปานกลาง
5. นักเรียนใช้ประโยชน์ของน้ำใน การเกษตร	3.41	1.23	ปานกลาง	3.51	1.32	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	ระดับ			ระดับ		
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
6. นักเรียนนำผักตบชวามาประดิษฐ์เป็น สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิด ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำ เป็นป๊อ ทำของใช้ต่าง ๆ	2.67	1.16	ปานกลาง	2.28	1.10	น้อย
7. นำดิน และวัชพืช เช่น สหรัย ที่ได้ จากการขุดลอกแม่น้ำมาใส่โคนต้นไม้ ทำป๊อ	2.81	1.23	ปานกลาง	2.50	1.20	ปานกลาง
รวม	3.31	0.82	ปานกลาง	3.00	0.85	ปานกลาง

ตารางที่ 4 แสดงว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน ในด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ตามเขตที่ตั้งของบ้าน นักเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนมากที่สุด คือ นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการชะล้าง ทำความสะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น ใช้รดต้นไม้ ใช้ล้างพื้น ใช้ซักโครก ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมา คือ นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้วนำมารดต้นไม้ และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาลน้อยที่สุด คือ นักเรียนนำผักตบชวามาประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำเป็นป๊อ ทำของใช้ต่าง ๆ

ส่วนพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาลมากที่สุด คือ นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการชะล้าง ทำความสะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น ใช้รดต้นไม้ ใช้น้ำล้างพื้น ใช้ซักโครก ($\bar{x} = 3.76$) รองลงมา คือ นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้ว นำมารดต้นไม้ นักเรียนใช้ประโยชน์ของน้ำในทางเกษตร และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาลน้อยที่สุด คือ นักเรียนนำผักตบชวามาประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำเป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน
ด้านการแสวงหาความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้าน

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
ด้านการแสวงหาความรู้ความเข้าใจ						
1. นักเรียนติดตามอ่านข่าวบทความจาก สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองแล้ว รายงานหน้าชั้นเรียน	2.48	0.89	น้อย	2.56	1.13	ปานกลาง
2. นักเรียนฟังและติดตามข่าวจากวิทยุ เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองแล้วรายงาน หน้าชั้นเรียน	2.32	0.90	น้อย	2.42	1.11	น้อย
3. นักเรียนดูและติดตามข่าวจากโทรทัศน์ เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองแล้วรายงาน หน้าชั้นเรียน	2.71	1.00	ปานกลาง	2.59	1.06	ปานกลาง
4. นักเรียนร้องเพลงที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง	2.38	1.16	น้อย	2.19	1.03	น้อย
5. นักเรียนแต่งเพลงและร้องเพลงที่ เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.23	1.14	น้อย	1.92	1.01	น้อย
6. นักเรียนรวบรวมรูปภาพเกี่ยวกับ แม่น้ำแม่กลองแล้วรายงานหน้าชั้นเรียน	2.48	1.00	น้อย	2.36	1.18	น้อย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	บ้านใกล้โรงงาน		บ้านไกลโรงงาน	
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ
7. นักเรียนร่วมมือกับชุมชนให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองแก่ประชาชน เช่น ออกเสียงตามสาย หรือ หอกระจายข่าว	2.59	1.63	ปานกลาง	2.53 1.34 ปานกลาง
8. นักเรียนนำความรู้เรื่องการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองที่ได้รับจากโรงเรียนไปแนะนำผู้อื่นฟัง	2.92	1.10	ปานกลาง	3.05 1.09 ปานกลาง
9. นักเรียนศึกษาผลเสียที่เกิดจากการทิ้งขยะ หรือสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำแม่กลอง	3.48	0.95	ปานกลาง	3.45 1.07 ปานกลาง
10. นักเรียนรวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนขึ้น	2.42	1.07	น้อย	2.54 1.12 ปานกลาง
11. นักเรียนศึกษาวิธีดำเนินงานของแผนงาน หรือโครงการที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง จากเอกสารหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงเรียน จังหวัด	2.72	1.15	ปานกลาง	2.84 1.23 ปานกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
			ระดับ			ระดับ
	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ
12. นักเรียนร่วมมือกับคณะครูในการจัดทำสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร จุลสาร เพื่อเผยแพร่การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.37	1.37	น้อย	2.44	1.17	น้อย
13. นักเรียนร่วมมือกับคณะครู โรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานของรัฐในการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน โดยการ จัดนิทรรศการให้ช่วยกันอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.52	1.36	ปานกลาง	2.76	1.29	ปานกลาง
14. นักเรียนร่วมมือกับคณะครูในการประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงในตอนเช้า โดยใช้คำขวัญ คติเตือนใจ เพื่อเตือนให้เพื่อนนักเรียนเห็นความสำคัญของแม่น้ำแม่กลองทุก ๆ วัน	2.44	1.25	น้อย	2.66	1.32	ปานกลาง
15. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกวดวาดภาพที่ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน	2.99	1.30	ปานกลาง	3.04	1.29	ปานกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
16. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกวดคำขวัญ บทกลอนที่ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ ต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชน	3.09	1.32	ปานกลาง	3.00	1.28	ปานกลาง
17. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกวด เรียงความที่ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ ต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.18	1.27	ปานกลาง	2.92	1.28	ปานกลาง
18. นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายถึงแนวทาง ในการแก้ปัญหาการทำลายแม่น้ำ แม่กลอง	2.49	1.23	น้อย	2.78	1.23	ปานกลาง
19. นักเรียนบันทึกการปฏิบัติตนเพื่อการ อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.62	1.20	ปานกลาง	2.66	1.17	ปานกลาง
รวม	2.65	0.89	ปานกลาง	2.67	0.86	ปานกลาง

ตารางที่ 5 แสดงว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน ในด้านการแสวงหาความรู้ความเข้าใจตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้าน นักเรียนที่บ้านใกล้โรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนมากที่สุด คือ นักเรียนศึกษาผลเสียที่เกิดจากการทิ้งขยะ หรือสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำแม่กลอง ($\bar{X} = 3.48$) รองลงมา คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกวดเรียงความที่ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชน และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่บ้านใกล้โรงงานน้อยที่สุด คือ นักเรียนแต่งเพลง และร้องเพลงที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง

ส่วนพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่บ้านใกล้โรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่บ้านใกล้โรงงานมากที่สุด คือ นักเรียนศึกษาผลเสียที่เกิดจากการทิ้งขยะ หรือสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำ ($\bar{X} = 3.45$) รองลงมา คือ นักเรียนนำความรู้เรื่องการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองที่ได้รับจากโรงเรียนไปแนะนำผู้อื่นฟัง และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่บ้านใกล้โรงงานน้อยที่สุด คือ นักเรียนแต่งเพลงและร้องเพลงที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน
ด้านการป้องกันรักษา จำแนกตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้าน

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
			การปฏิบัติ			การปฏิบัติ
ด้านการป้องกันรักษา						
1. นักเรียนไม่เคยทิ้งขยะลงในแม่น้ำแม่กลอง	4.19	1.11	มาก	3.94	1.23	มาก
2. นักเรียนไม่เคยทิ้งเศษอาหารลงในแม่น้ำแม่กลอง	4.23	1.13	มาก	4.09	1.21	มาก
3. นักเรียนไม่เคยทิ้งเศษใบตองและใบไม้ลงในแม่น้ำแม่กลอง	4.10	0.91	มาก	3.98	1.10	มาก
4. นักเรียนไม่เคยทิ้งเศษผักลงในแม่น้ำแม่กลอง	4.27	1.02	มาก	4.24	1.07	มาก
5. นักเรียนไม่เคยถ่ายปัสสาวะลงในแม่น้ำแม่กลอง	4.18	1.19	มาก	4.15	1.25	มาก
6. นักเรียนไม่เคยซึกลงสิ่งต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง	4.20	1.03	มาก	3.77	1.32	มาก
7. นักเรียนไม่เคยขำระล้างของใช้ผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อในแม่น้ำแม่กลอง	4.63	0.88	มากที่สุด	4.59	0.99	มากที่สุด
8. นักเรียนเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่จัดเป็นขยะเปียกใส่ถุงมัดด้วยเชือกอย่างเรียบร้อย และไม่ทิ้งลงสู่แม่น้ำแม่กลอง	4.25	1.12	มาก	4.33	1.10	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
	\bar{x}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
9. นักเรียนกำจัดสัตว์เลี้ยงที่ตายหรือหนูตายในบ้านโดยการไม่ทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง	4.34	1.21	มาก	4.56	0.97	มาก
10. นักเรียนกำจัดขยะประเภทกระป๋องที่มีการอัดลม เช่น กระป๋องสเปร์ย กระป๋องยาก็่นอง กระป๋องยาฆ่าแมลง โดยการไม่ทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง	4.27	1.20	มาก	4.42	1.03	มาก
11. นักเรียนกำจัดโฟมและถุงพลาสติก โดยการไม่ทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง	4.23	1.20	มาก	4.32	1.07	มาก
12. นักเรียนไม่เคยทิ้งเศษแก้ว เศษกระจก ขวดแตก และใบมีดโกนที่ไม่ใช้แล้วลงแม่น้ำแม่กลอง	4.42	0.98	มาก	4.44	1.01	มาก
13. นักเรียนกำจัดผงซีเมนต์ ฝุ่นละอองจากขยะมูลฝอยที่เป็นชิ้นเล็กภายในบ้าน โดยการไม่ทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง	4.47	0.86	มาก	4.33	1.03	มาก
14. นักเรียนไม่เคยเทน้ำซักผ้า ล้างจาน หรือน้ำโสโครกอื่น ๆ ลงแม่น้ำแม่กลอง	4.42	1.01	มาก	4.09	1.26	มาก
15. ส่วนที่บ้านของนักเรียนไม่ได้ต่อท่อทิ้งลงแม่น้ำแม่กลองโดยตรง แม้จะอยู่ริมแม่น้ำแม่กลอง	4.66	0.85	มากที่สุด	4.62	1.01	มากที่สุด

ตารางที่ 6 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
			ระดับ			ระดับ
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
16. นักเรียนกำจัดขยะมูลฝอยที่เป็นขยะแห้ง เช่น เศษผ้า เศษไม้ เศษกระดาษ โดยการเผา	3.58	1.36	มาก	3.31	1.40	ปานกลาง
17. นักเรียนมีการบำบัดน้ำเสียให้กลับดี ก่อนที่จะปล่อยลงสู่น้ำแม่กลอง	2.20	1.26	น้อย	1.99	1.17	น้อย
18. นักเรียนนำมูลสัตว์และซากสัตว์ที่ตาย ไปฝัง	3.47	1.32	ปานกลาง	3.70	1.20	มาก
19. นักเรียนร่วมมือกับคณะครูคิดคำขวัญ และป้ายประกาศ เพื่อเตือนให้ทุกคน รักษาความสะอาดของแม่น้ำแม่กลอง	3.25	1.42	ปานกลาง	3.24	1.34	ปานกลาง
20. นักเรียนตักเตือนผู้อื่นไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำแม่กลอง	2.92	1.08	ปานกลาง	3.09	1.15	ปานกลาง
21. นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบทางเศรษฐกิจของการทำลายน้ำแม่กลองจากเอกสาร หนังสือพิมพ์ แล้วเสนอแนวทางป้องกันและแก้ไข	2.33	1.07	น้อย	2.38	1.14	น้อย
รวม	3.93	0.65	มาก	3.88	0.68	มาก

ตารางที่ 6 แสดงว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน ในด้านการแสวงหาความรู้ความเข้าใจตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้าน นักเรียนที่บ้านใกล้โรงงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนมากที่สุด คือ ส่วนที่บ้านของนักเรียนไม่ได้ต่อท่อทิ้งลงแม่น้ำแม่กลองโดยตรงแม้จะอยู่ริมแม่น้ำแม่กลอง ($\bar{X} = 4.66$) รองลงมา คือ นักเรียนไม่เคยชำระล้างของใช้ผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อในแม่น้ำแม่กลอง และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนน้อยที่สุด คือ นักเรียนมีการบำบัดน้ำเสียให้กลับดีก่อนที่จะปล่อยลงสู่แม่น้ำแม่กลอง

ส่วนพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่บ้านไกลโรงงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่บ้านไกลโรงงานมากที่สุด คือ ส่วนที่บ้านของนักเรียนไม่ได้ต่อท่อทิ้งลงแม่น้ำแม่กลองโดยตรง แม้จะอยู่ริมแม่น้ำแม่กลอง ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา คือ นักเรียนไม่ชำระล้างของใช้ผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อในแม่น้ำแม่กลอง และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่บ้านไกลโรงงานน้อยที่สุด คือ ส่วนที่บ้านของนักเรียนไม่ได้ต่อท่อทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง โดยตรงแม้จะอยู่ริมแม่น้ำแม่กลอง นักเรียนไม่ทิ้งเศษแก้ว เศษกระจก ขวดแตกและใบมีดโกนที่ใช้แล้วลงแม่น้ำแม่กลอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน
ด้านการปรับปรุงฟื้นฟู จำแนกตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้าน

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
ด้านการปรับปรุงฟื้นฟู						
1. นักเรียนร่วมมือกันในการบำเพ็ญ ประโยชน์เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแม่น้ำ แม่กลองบริเวณโรงเรียน เช่น เก็บ ผักตบชวา และเศษขยะในวันสำคัญ ต่าง ๆ	3.20	1.27	ปานกลาง	3.08	1.30	ปานกลาง
2. นักเรียนเก็บขยะที่ลอยน้ำมาทิ้งถังขยะ	2.78	1.17	ปานกลาง	2.56	1.13	ปานกลาง
3. นักเรียนบันทึกการปฏิบัติตนเพื่อการ อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.54	1.10	ปานกลาง	2.42	1.13	น้อย
4. นักเรียนร่วมมือกับคณะครู และประชาชน ในการขุดลอกแม่น้ำบริเวณโรงเรียน	1.99	1.03	น้อย	2.11	1.13	น้อย
5. นักเรียนร่วมกิจกรรมเดินรณรงค์ เพื่อ ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนให้ช่วยกัน ปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแม่น้ำแม่กลอง	2.49	1.37	น้อย	2.67	1.31	ปานกลาง
6. นักเรียนทำแบบสำรวจบ้านของนักเรียน เกี่ยวกับที่ทิ้งขยะ ปริมาณขยะ ที่เผา ขยะ หลุมฝังขยะ ห้องส้วม การ กำจัดน้ำเสีย การระบายน้ำ	2.70	1.17	ปานกลาง	2.61	1.25	ปานกลาง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	บ้านใกล้โรงงาน		บ้านไกลโรงงาน			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
7. นักเรียนปลูกต้นไม้ และรณรงค์ให้มีการ ปลูกต้นไม้ เพื่อช่วยลดการพังทลายของ ดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและ บ้านของนักเรียน	3.11	1.21	ปานกลาง	3.20	1.22	ปานกลาง
8. นักเรียนร่วมโครงการต่าง ๆ ในการ ฟื้นฟูและอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง เช่น โครงการเยาวชนอนุรักษ์แม่กลอง ฯลฯ	3.01	1.45	ปานกลาง	2.87	1.38	ปานกลาง
9. นักเรียนรณรงค์ให้ภาครัฐและภาคเอกชน มีการทำน้ำเสียให้กลับดีทิ้งลงสู่แม่น้ำ แม่กลอง	2.23	1.37	น้อย	2.18	1.13	น้อย
รวม	2.67	0.97	ปานกลาง	2.63	0.91	ปานกลาง

ตารางที่ 7 แสดงว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนในด้านการ
ปรับปรุงฟื้นฟูตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้าน นักเรียนที่บ้านใกล้โรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{x} = 2.67$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์
แม่น้ำของนักเรียนมากที่สุด คือ นักเรียนร่วมมือกันในการบำเพ็ญประโยชน์เกี่ยวกับการรักษา

คุณภาพแม่น้ำแม่กลองบริเวณโรงเรียน เช่น เก็บผักตบชวา และเศษขยะในวันสำคัญต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.20$) รองลงมา คือ นักเรียนปลูกต้นไม้ และรณรงค์ให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่บ้านใกล้โรงงานน้อยที่สุด คือ นักเรียนร่วมมือกับคณะครูและประชาชนในการขุดลอกแม่น้ำบริเวณโรงเรียน

ส่วนพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่บ้านไกลโรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่บ้านไกลโรงงานมากที่สุด คือ นักเรียนปลูกต้นไม้และรณรงค์ให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.20$) รองลงมา คือ นักเรียนร่วมมือในการบำเพ็ญประโยชน์เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแม่น้ำแม่กลองบริเวณโรงเรียน เช่น เก็บผักตบชวา และเศษขยะในวันสำคัญต่าง ๆ และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่บ้านไกลโรงงานน้อยที่สุด คือ นักเรียนร่วมมือกับคณะครูและประชาชนในการขุดลอกแม่น้ำบริเวณโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน
ด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ จำแนกตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้าน

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
			ระดับ			ระดับ
	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ
ด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์						
1. นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการชงล้าง ทำความสะอาดต่าง ๆ มาใช้ ประโยชน์ได้อีก เช่น ใช้รดต้นไม้ ใช้ล้างพื้น ใช้ซักโครก	3.87	1.04	มาก	3.76	1.12	มาก
2. นักเรียนนำน้ำที่เหลือหลังจากการ ซักผ้าแล้วนำมารดต้นไม้	3.52	1.26	มาก	3.56	1.18	มาก
3. นักเรียนจัดป้ายนิเทศการและติด คำขวัญ รณรงค์ให้มีการนำน้ำ กลับมาใช้ประโยชน์อีก เช่น นำน้ำ จากบ่อซึมหน้าบ้านมารดต้นไม้	2.80	1.32	ปานกลาง	2.74	1.26	ปานกลาง
4. นักเรียนรักษาผลประโยชน์ของความ สวยงามตามธรรมชาติ และนำน้ำกลับ มาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต ประจำวัน เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่ ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ	2.90	1.13	ปานกลาง	2.85	1.17	ปานกลาง
5. นักเรียนใช้ประโยชน์ของน้ำในทาง การเกษตร	3.47	1.36	ปานกลาง	3.50	1.29	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
	ระดับ			ระดับ		
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
6. นักเรียนนำผักตบชวามาประดิษฐ์เป็น สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิด ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำ เป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ	2.35	0.99	น้อย	2.32	1.15	น้อย
7. นำดิน และวัชพืช เช่น สาหร่าย ที่ได้ จากการขุดลอกแม่น้ำมาใส่โคนต้นไม้ ทำปุ๋ย	2.41	1.07	น้อย	2.58	1.25	ปานกลาง
รวม	3.05	0.80	ปานกลาง	3.04	0.87	ปานกลาง

ตารางที่ 8 แสดงว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน ในด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้าน นักเรียนที่บ้านใกล้โรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนมากที่สุด คือ นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการชะล้างทำความสะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น ใช้รดต้นไม้ ใช้ล้างพื้น ใช้ซักโครก ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมา คือ นักเรียนนำน้ำที่เหลือหลังจากการซักผ้าแล้วนำมารดต้นไม้ นักเรียนใช้ประโยชน์ของน้ำในทางการเกษตร และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่บ้านใกล้โรงงานน้อยที่สุด คือ นักเรียนนำผักตบชวามาประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำเป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ

ส่วนพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่บ้านไกลโรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.04$) และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่บ้านไกลโรงงานมากที่สุด คือ นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการชะล้างทำความสะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น ใช้รดต้นไม้ ใช้ล้างพื้น ใช้ซักโครก ($\bar{x} = 3.76$) รองลงมา คือ นักเรียนนำน้ำที่เหลือหลังจากการซักผ้าแล้วนำมารดต้นไม้ และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่บ้านไกลโรงงานน้อยที่สุด คือ นักเรียนนำผักตบชวามาประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำเป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนด้านการแสวงหาความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามความสัมพันธ์กับการใช้แม่น้ำ

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	แม่น้ำแม่กลองโดยตรง			น้ำประปา			น้ำบาดาล, บ่อ		
	ระดับ			ระดับ			ระดับ		
	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ
ด้านการแสวงหาความรู้ความเข้าใจ									
1. นักเรียนติดตามอ่านข่าวบทความจากสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองแล้วรายงานหน้าชั้นเรียน	2.52	1.04	ปานกลาง	2.66	1.08	ปานกลาง	2.29	1.09	น้อย
2. นักเรียนฟังและติดตามข่าวจากวิทยุเกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองแล้วรายงานหน้าชั้นเรียน	2.33	1.04	น้อย	2.54	1.13	ปานกลาง	2.18	0.89	น้อย
3. นักเรียนดูและติดตามข่าวจากโทรทัศน์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง แล้วรายงานหน้าชั้นเรียน	2.57	0.95	ปานกลาง	2.79	1.12	ปานกลาง	2.30	0.94	น้อย
4. นักเรียนร้องเพลงที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.08	0.96	น้อย	2.45	1.19	น้อย	2.00	0.82	น้อย
5. นักเรียนแต่งเพลงและร้องเพลงที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	1.82	0.91	น้อย	2.15	1.14	น้อย	1.88	0.97	น้อย
6. นักเรียนรวบรวมรูปภาพเกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองแล้วรายงานหน้าชั้นเรียน	2.18	1.08	น้อย	2.69	1.15	ปานกลาง	2.04	1.03	น้อย

ตารางที่ 9 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	แม่น้ำแม่กลองโดยตรง			น้ำประปา			น้ำบาดาล, บ่อ		
	ระดับ			ระดับ			ระดับ		
	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ
7. นักเรียนร่วมกับชุมชนให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองแก่ประชาชน เช่น ออกเสียงตามสาย หรือ หอกระจายข่าว	2.28	1.19	น้อย	2.84	1.52	ปานกลาง	2.27	1.32	น้อย
8. นักเรียนนำความรู้เรื่องการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองที่ได้รับจากโรงเรียนไปแนะนำผู้อื่นฟัง	3.04	1.02	ปานกลาง	3.21	1.04	ปานกลาง	2.59	1.20	ปานกลาง
9. นักเรียนศึกษาผลเสียที่เกิดจากการทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำแม่กลอง	3.31	1.04	ปานกลาง	3.62	0.99	มาก	3.32	1.10	ปานกลาง
10. นักเรียนรวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนขึ้น	2.37	1.10	น้อย	2.72	1.11	ปานกลาง	2.26	1.03	น้อย
11. นักเรียนศึกษาวิธิตำเนินงานของแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง จากเอกสารหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงเรียน จังหวัด	2.65	1.04	ปานกลาง	3.13	1.27	ปานกลาง	2.33	1.09	น้อย

ตารางที่ 9 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียน	แม่น้ำแม่กลองโดยตรง			น้ำประปา			น้ำบาดาล, บ่อ		
	ระดับ			ระดับ			ระดับ		
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
12. นักเรียนร่วมมือกับคณะครูในการจัดทำสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร จุลสาร เพื่อเผยแพร่การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.32	0.99	น้อย	2.69	1.36	ปานกลาง	2.01	1.06	น้อย
13. นักเรียนร่วมมือกับคณะครู โรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานของรัฐในการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน โดยการ จัดนิทรรศการให้ช่วยกันอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.56	1.31	ปานกลาง	3.00	1.32	ปานกลาง	2.26	1.12	น้อย
14. นักเรียนร่วมมือกับคณะครูในการประชาสัมพันธ์น้ำเสาะงในตอนเช้า โดยให้คำขวัญคติเตือนใจ เพื่อเตือนให้เพื่อนนักเรียนเห็นความสำคัญของแม่น้ำแม่กลองทุก ๆ วัน	2.63	1.28	ปานกลาง	2.73	1.35	ปานกลาง	2.32	1.22	น้อย
15. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกวดวาดภาพที่ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน	2.78	1.20	ปานกลาง	3.31	1.35	ปานกลาง	2.75	1.16	ปานกลาง

ตารางที่ 9 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน	แม่น้ำแม่กลองโดยตรง		น้ำประปา		น้ำบาดาล, บ่อ				
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
16. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกวดคำขวัญ บทกลอนที่ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ ต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชน	2.73	1.12	ปานกลาง	3.33	1.33	ปานกลาง	2.73	1.24	ปานกลาง
17. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกวด เรียงความที่ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ ต่าง ๆ ในโรงเรียน	2.82	1.11	ปานกลาง	3.26	1.36	ปานกลาง	2.59	1.19	ปานกลาง
18. นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายถึงแนวทางใน การแก้ปัญหาการทำลายแม่น้ำแม่กลอง	2.59	1.10	ปานกลาง	2.93	1.31	ปานกลาง	2.40	1.16	น้อย
19. นักเรียนบันทึกการปฏิบัติตนเพื่อการ อนุรักษ์น้ำแม่กลอง	2.50	1.21	ปานกลาง	2.92	0.99	ปานกลาง	2.27	0.99	น้อย
รวม	2.53	0.98	ปานกลาง	2.89	0.89	ปานกลาง	2.36	0.80	น้อย

ตารางที่ 9 แสดงว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน ในด้านการแสวงหาความรู้ความเข้าใจ ตาม ความสัมพันธ์กับการใช้น้ำนักเรียนที่ใช้น้ำจากแม่น้ำแม่กลองโดยตรง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.53$) และเมื่อพิจารณา รายละเอียดแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนมากที่สุด คือ นักเรียนศึกษาผลเสียที่เกิดจาก

การทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำแม่กลอง ($\bar{X} = 3.31$) รองลงมา คือ นักเรียนนำความรู้เรื่องการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองที่ได้รับจากโรงเรียนไปแนะนำผู้อื่นฟัง และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำน้อยที่สุด คือ นักเรียนแต่งเพลงและร้องเพลงที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง

ส่วนพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำประปา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำประปามากที่สุด คือ นักเรียนศึกษาผลเสียที่เกิดจากการทิ้งขยะ หรือสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำ ($\bar{X} = 3.62$) รองลงมา คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกวดลำคัญบทกลอนที่ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำ แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ใน โรงเรียนและชุมชน และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำประปา น้อยที่สุด คือ นักเรียนแต่งเพลงและร้องเพลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำ

และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองของนักเรียนที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.36$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ มากที่สุด คือ นักเรียนศึกษาผลเสียที่เกิดจากการทิ้งขยะ หรือสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำแม่กลอง ($\bar{X} = 3.32$) รองลงมา คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกวดวาดภาพที่ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองแล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ น้อยที่สุด คือ นักเรียนแต่งเพลงและร้องเพลงที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนด้านการป้องกันรักษา และ จำแนกตามความสัมพันธ์กับการใช้แม่น้ำ

พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน	แม่น้ำแม่กลองโดยตรง			น้ำประปา			น้ำบาดาล, บ่อ		
			ระดับ			ระดับ			ระดับ
	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ
ด้านการป้องกันรักษา									
1. นักเรียนไม่เคยทิ้งขยะลงในแม่น้ำแม่กลอง	3.77	1.23	มาก	4.03	1.26	มาก	4.23	0.98	มาก
2. นักเรียนไม่เคยทิ้งเศษอาหารลงในแม่น้ำแม่กลอง	4.00	1.10	มาก	4.03	1.31	มาก	4.41	1.03	มาก
3. นักเรียนไม่เคยทิ้งเศษใบตองและใบไม้ลงในแม่น้ำแม่กลอง	3.93	0.96	มาก	3.97	1.17	มาก	4.22	0.92	มาก
4. นักเรียนไม่เคยทิ้งเศษผักลงในแม่น้ำแม่กลอง	4.05	0.99	มาก	4.20	1.15	มาก	4.60	0.85	มากที่สุด
5. นักเรียนไม่เคยถ่ายปัสสาวะลงในแม่น้ำแม่กลอง	4.02	1.26	มาก	4.17	1.28	มาก	4.32	1.08	มาก
6. นักเรียนไม่เคยชักล้างสิ่งต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง	3.19	1.38	ปานกลาง	4.08	1.17	มาก	4.37	0.89	มาก
7. นักเรียนไม่เคยชำระล้างของให้ผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อในแม่น้ำแม่กลอง	4.71	0.68	มากที่สุด	4.42	1.20	มาก	4.84	0.58	มากที่สุด
8. นักเรียนเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่จัดเป็นขยะเปียกใส่ถุงมัดด้วยเชือกอย่างเรียบร้อย และไม่ทิ้งลงสู่แม่น้ำแม่กลอง	4.28	1.00	มาก	4.18	1.24	มาก	4.67	0.85	มากที่สุด

ตารางที่ 10 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน	แม่น้ำแม่กลองโดยตรง			น้ำประปา			น้ำบาดาล, บ่อ		
	ระดับ			ระดับ			ระดับ		
	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ
9. นักเรียนกำจัดสิ่งของที่ตายหรือ พเนจรในบ้านโดยการไม่ทิ้งลง แม่น้ำแม่กลอง	4.61	0.76	มากที่สุด	4.35	1.24	มาก	4.71	0.83	มากที่สุด
10. นักเรียนกำจัดขยะประเภทขยะ ที่มีการอัดลม เช่น กระป๋องสเปรย์ กระป๋องชากันยุง กระป๋องชาฆ่าแมลง โดยการไม่ทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง	4.45	0.91	มาก	4.26	1.23	มาก	4.58	0.83	มากที่สุด
11. นักเรียนกำจัดโฟมและถุงพลาสติก โดยการไม่ทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง	4.27	1.02	มาก	4.22	1.22	มาก	4.49	0.92	มาก
12. นักเรียนไม่เคยทิ้งเศษแก้ว เศษกระจก ขวดแตก และใบมีดโกนที่ไม่ใช้แล้วลง แม่น้ำแม่กลอง	4.40	0.85	มาก	4.37	1.14	มาก	4.66	0.77	มากที่สุด
13. นักเรียนกำจัดผงซีเมนต์ ฝุ่นละออง จากขยะมูลฝอยที่เป็นชิ้นเล็กภายใน บ้านโดยการไม่ทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง	4.25	0.96	มาก	4.32	1.07	มาก	4.63	0.81	มากที่สุด
14. นักเรียนไม่เคยเทน้ำซักผ้า ล้างจาน หรือน้ำใส่โครกอื่น ๆ ลงแม่น้ำแม่กลอง	3.63	1.29	มาก	4.30	1.14	มาก	4.63	0.98	มากที่สุด
15. ส้วมที่บ้านของนักเรียนไม่ได้ต่อท่อทิ้ง ลงแม่น้ำแม่กลองโดยตรง แม้จะอยู่ ริมแม่น้ำแม่กลอง	4.64	0.96	มากที่สุด	4.52	1.09	มากที่สุด	4.85	0.64	มากที่สุด

ตารางที่ 10 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน	แม่ น้ำแม่กลอง โดยตรง			น้ำประปา			น้ำบาดาล, บ่อ		
	ระดับ			ระดับ			ระดับ		
	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ
16. นักเรียนกำจัดขยะมูลฝอยที่เป็นขยะแห้ง เช่น เศษผ้า เศษไม้ เศษกระดาษ โดยการเผา	3.49	1.25	ปานกลาง	3.33	1.45	ปานกลาง	3.33	1.46	ปานกลาง
17. นักเรียนมีการทำน้ำเสียให้กลับคืนก่อนที่จะปล่อยลงสู่แม่ น้ำแม่กลอง	1.90	1.13	น้อย	2.27	1.24	น้อย	1.74	1.08	น้อย
18. นักเรียนนำมูลสัตว์และซากสัตว์ที่ตายไปฝัง	3.58	1.28	มาก	3.82	1.12	มาก	3.34	1.34	ปานกลาง
19. นักเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการจัดค้ำขวัญ และป้ายประกาศเพื่อเตือนให้ทุกคนรักษาความสะอาดของแม่ น้ำแม่กลอง	3.00	1.33	ปานกลาง	3.60	1.31	มาก	2.82	1.34	ปานกลาง
20. นักเรียนตักเตือนผู้อื่นไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลลงในแม่ น้ำแม่กลอง	2.90	1.13	ปานกลาง	3.32	1.15	ปานกลาง	2.70	1.05	ปานกลาง
21. นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุ และผลกระทบทางเศรษฐกิจของการทำลายแม่ น้ำแม่กลองจากเอกสาร หนังสือพิมพ์ แล้วเสนอแนวทางป้องกันแก้ไข	2.17	1.08	น้อย	2.65	1.15	ปานกลาง	2.03	0.94	น้อย
รวม	3.77	0.56	มาก	3.92	0.77	มาก	4.01	0.52	มาก

ตารางที่ 10 แสดงว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำแม่กลองของนักเรียนในด้านการป้องกันรักษาตามความสัมพันธ์กับการใช้เมื่อน้ำนักเรียนที่ใช้น้ำจากแม่ น้ำแม่กลองโดยตรง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.77$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนมากที่สุด คือ นักเรียนไม่เคยชำระล้างของใช้ผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อลงในแม่น้ำแม่กลอง ($\bar{x} = 4.71$) รองลงมา คือ ส้วมที่บ้านของนักเรียนไม่ได้ต่อท่อทิ้งลงแม่น้ำแม่กลองโดยตรง แม้จะอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง นักเรียนกำจัดสัตว์เลื้อยที่ตาย หนุตายในบ้านโดยการไม่ทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง และ พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนที่น้อยที่สุด คือ นักเรียนมีการทำน้ำเสียให้กลับตักก่อนที่จะปล่อยลงสู่แม่น้ำแม่กลอง

ส่วนพฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำประปา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำประปามากที่สุด คือ ส้วมที่บ้านของนักเรียนไม่ได้ต่อท่อทิ้งลงแม่น้ำแม่กลองโดยตรง แม้จะอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง ($\bar{x} = 4.64$) รองลงมา คือ นักเรียนไม่เคยชำระล้างของใช้ผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อลงในแม่น้ำแม่กลอง และพฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำประปา น้อยที่สุด คือ นักเรียนมีการทำน้ำเสียให้กลับตักก่อนที่จะปล่อยลงสู่แม่น้ำแม่กลอง

และพฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ($\bar{x} = 4.01$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ มากที่สุด คือ ส้วมที่บ้านของนักเรียนไม่ได้ต่อท่อทิ้งลงแม่น้ำแม่กลองโดยตรง แม้จะอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง นักเรียนไม่เคยชำระล้างของใช้ผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อลงในแม่น้ำแม่กลอง ($\bar{x} = 4.85$) รองลงมา คือ นักเรียนกำจัดสัตว์เลื้อยที่ตาย หรือหนุตายในบ้านโดยการไม่ทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง และพฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ น้อยที่สุด คือ นักเรียนมีการทำน้ำเสียให้กลับตักก่อนที่จะปล่อยลงสู่แม่น้ำแม่กลอง

ศูนย์วิจัยสุขภาพกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนด้านการปรับปรุงฟื้นฟู จำแนกตามความสัมพันธ์กับการใช้แม่น้ำ

พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน	แม่น้ำแม่กลอง โคยตรง			น้ำประปา			น้ำบาดาล, บ่อ		
	ระดับ			ระดับ			ระดับ		
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
ด้านการปรับปรุง									
1. นักเรียนร่วมมือกันในการบำเพ็ญประโยชน์เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแม่น้ำแม่กลอง บริเวณโรงเรียน เช่น เก็บผักตบชวา และเศษขยะในวันสำคัญต่าง ๆ	3.21	1.29	ปานกลาง	3.31	1.25	ปานกลาง	2.53	1.21	ปานกลาง
2. นักเรียนเก็บขยะที่ลอยน้ำมาที่ถึงขยะ	2.70	1.13	ปานกลาง	2.70	1.78	ปานกลาง	2.30	1.01	น้อย
3. นักเรียนบันทึกการปฏิบัติตนเพื่อการอนุรักษ์น้ำแม่กลอง	2.21	1.07	น้อย	2.80	1.13	ปานกลาง	2.03	0.93	น้อย
4. นักเรียนร่วมมือกับคณะครูและประชาชนในการขุดลอกแม่น้ำบริเวณโรงเรียน	2.10	1.15	น้อย	2.18	1.14	น้อย	1.82	0.95	น้อย
5. นักเรียนร่วมกิจกรรมเดินรณรงค์เพื่อประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน ให้ช่วยกันปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแม่น้ำแม่กลอง	2.34	1.12	น้อย	3.06	1.37	ปานกลาง	2.10	1.17	น้อย
6. นักเรียนทำแบบสำรวจบ้านของนักเรียนเกี่ยวกับที่ทิ้งขยะ ปริมาณขยะ ที่เผาขยะ หลุมฝังขยะ ห้องส้วม การกำจัดน้ำเสีย การระบายน้ำ	2.51	1.20	ปานกลาง	2.90	1.22	ปานกลาง	2.22	1.16	น้อย

ตารางที่ 11 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน	แม่น้ำแม่กลองโดยตรง			น้ำประปา			น้ำบาดาล, บ่อ		
	ระดับ			ระดับ			ระดับ		
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
7. นักเรียนปลูกต้นไม้ และรณรงค์ให้มีการปลูกต้นไม้ เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน	3.27	1.16	ปานกลาง	3.25	1.30	ปานกลาง	2.90	1.10	ปานกลาง
8. นักเรียนร่วมโครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟูและอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง เช่น โครงการเหวชนอนุรักษ์แม่กลอง ฯลฯ	2.60	1.30	ปานกลาง	3.32	1.41	ปานกลาง	2.47	1.28	น้อย
9. นักเรียนรณรงค์ให้ภาครัฐและภาคเอกชนมีการทำน้ำเสียให้กลับดีก่อนทิ้งลงสู่แม่น้ำแม่กลอง	2.05	1.08	น้อย	2.43	1.30	น้อย	1.85	0.97	น้อย
รวม	2.55	0.87	ปานกลาง	2.88	0.94	ปานกลาง	2.25	0.81	น้อย

ตารางที่ 11 แสดงว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน ในด้านการปรับปรุงพื้นที่ตามความสัมพันธ์กับการใช้น้ำ นักเรียนที่ใช้น้ำจากแม่น้ำแม่กลองโดยตรง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.55$) และเมื่อนิยามรายละเอียดในแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน มากที่สุด คือ นักเรียนปลูกต้นไม้และรณรงค์ให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมา

คือ นักเรียนร่วมมือกันในการบำเพ็ญประโยชน์เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแม่น้ำแม่กลองบริเวณโรงเรียน เช่น เก็บผักตบชวา และเศษขยะในวันสำคัญต่าง ๆ และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองของนักเรียนน้อยที่สุด คือ นักเรียนรณรงค์ให้ภาครัฐและภาคเอกชน มีการทำน้ำเสียให้กลับคืนก่อนทิ้งลงสู่แม่น้ำแม่กลอง

ส่วนพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำประปา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.88$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำประปามากที่สุด คือ นักเรียนร่วมโครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟูและอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง เช่น โครงการเหวชนอนุรักษ์แม่กลอง ฯลฯ ($\bar{x} = 3.32$) รองลงมา คือ นักเรียนร่วมมือกันในการบำเพ็ญประโยชน์เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแม่น้ำแม่กลองบริเวณโรงเรียน เช่น เก็บผักตบชวา และเศษขยะในวันสำคัญต่าง ๆ พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนน้อยที่สุด คือ นักเรียนร่วมมือกับคณะครูและประชาชนในการขุดลอกแม่น้ำบริเวณโรงเรียน

และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.25$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ มากที่สุด คือ นักเรียนปลูกต้นไม้และรณรงค์ให้มีการปลูกต้นไม้ เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{x} = 2.90$) รองลงมา คือ นักเรียนร่วมมือกันในการบำเพ็ญประโยชน์เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแม่น้ำแม่กลองบริเวณโรงเรียน เช่น เก็บผักตบชวา และเศษขยะในวันสำคัญต่าง ๆ พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำน้อยที่สุด คือ นักเรียนร่วมมือกับคณะครูและประชาชนในการขุดลอกแม่น้ำบริเวณโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์
จำแนกตามความสัมพันธ์กับการใช้แม่น้ำ

พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน	แม่น้ำแม่กลองโดยตรง			น้ำประปา			น้ำบาดาล, บ่อ		
			ระดับ			ระดับ			ระดับ
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
ด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์									
1. นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการชะล้าง ทำความสะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น ใช้รดน้ำต้นไม้ ใช้ล้างพื้น ใช้ซักโครก	3.63	1.13	มาก	3.98	0.97	มาก	3.59	1.27	มาก
2. นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้ว นำมารดต้นไม้	3.39	1.23	ปานกลาง	3.70	1.13	มาก	3.44	1.29	ปานกลาง
3. นักเรียนจัดป้ายนิเทศการและติดคำขวัญรณรงค์ให้มีการนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์อีก เช่น นำน้ำจากบ่อซึมพักน้ำมารดต้นไม้	2.69	1.13	ปานกลาง	2.91	1.36	ปานกลาง	2.48	1.25	น้อย
4. นักเรียนรักษาประโยชน์ของควมสวยงามตามธรรมชาติ และนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ	2.74	1.16	ปานกลาง	2.99	1.18	ปานกลาง	2.73	1.11	ปานกลาง
5. นักเรียนใช้ประโยชน์ของน้ำในทางการเกษตร	3.58	1.24	มาก	3.52	1.33	มาก	3.30	1.34	ปานกลาง

ตารางที่ 12 (ต่อ)

พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน	แม่น้ำแม่กลองโดยตรง			น้ำประปา			น้ำบาดาล, บ่อ		
	ระดับ			ระดับ			ระดับ		
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
6. นักเรียนนำผักตบชวามาประดิษฐ์เป็น สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิด ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำ เป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ	2.35	1.11	น้อย	2.44	1.13	น้อย	2.06	1.03	น้อย
7. นำดิน และวัชพืช เช่น สาหร่าย ที่ได้ จากการขุดลอกแม่น้ำมาใส่โคนต้นไม้ ทำปุ๋ย	2.54	1.26	ปานกลาง	2.65	1.20	ปานกลาง	2.23	1.11	น้อย
รวม	2.99	0.81	ปานกลาง	3.17	0.86	ปานกลาง	2.83	0.87	ปานกลาง

ตารางที่ 12 แสดงว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน ในด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ตาม
ความสัมพันธ์กับการใช้น้ำนักเรียนที่ใช้น้ำจากแม่น้ำแม่กลองโดยตรง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) และเมื่อพิจารณา
รายละเอียดในแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนมากที่สุด คือ นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการ
ชะล้าง ทำความสะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น ใช้น้ำรดต้นไม้ ใช้น้ำล้างพื้น ใช้น้ำซักโครก ($\bar{X} = 3.63$)
รองลงมา คือ นักเรียนใช้ประโยชน์ของน้ำในทางการเกษตร และพฤติกรรมในการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนน้อยที่สุด คือ
นักเรียนนำผักตบชวามาประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ

ส่วนพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำประปา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.83$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำประปา มากที่สุด คือ นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการชะล้าง ทำความสะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น ใช้รดต้นไม้ ใช้น้ำล้างพื้น ใช้ซักโครก ($\bar{x} = 3.98$) รองลงมา คือ นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้ว นำมารดต้นไม้ พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนน้อยที่สุด คือ นักเรียนนำผักตบชวามาประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ

และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.83$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ มากที่สุด คือ นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการชะล้าง ทำความสะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น ใช้รดต้นไม้ ใช้น้ำล้างพื้น ใช้ซักโครก ($\bar{x} = 3.59$) รองลงมา คือ นักเรียนนำน้ำที่เหลือหลังจากการซักผ้าแล้วนำมารดต้นไม้ และพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำของนักเรียนน้อยที่สุด คือ นักเรียนนำผักตบชวามาประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำของครูที่มีภูมิหลังต่างกันจำแนก
รายชื่อ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้แก่ักเรียนด้านสร้างความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามอายุ

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ต่ำกว่า 42 ปี		42 ปีขึ้นไป		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.

ด้านสร้างความรู้ความเข้าใจ

1. มอบหมายให้ติดตามอ่านข่าว บทความ
จากสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง 3.24 0.94 ปานกลาง 3.21 0.93 ปานกลาง
2. มอบหมายให้มีการฟัง และติดตามข่าว
จากวิทยุเกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง 3.21 0.88 ปานกลาง 3.10 0.97 ปานกลาง
3. มอบหมายให้มีการดูและติดตามข่าวจาก
โทรทัศน์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง 3.15 1.00 ปานกลาง 3.07 0.95 ปานกลาง
4. จัดป้ายนิเทศข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับ
แม่น้ำแม่กลอง 3.18 0.99 ปานกลาง 3.17 1.09 ปานกลาง
5. จัดนิทรรศการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับ
การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง 3.16 1.01 ปานกลาง 3.12 1.11 ปานกลาง
6. จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ
อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง โดยการ
ประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงตอนเช้า 3.39 1.07 ปานกลาง 3.28 1.08 ปานกลาง
7. ร่วมมือกับคณะครู นักเรียนและชุมชน
ออกเสียงตามสาย หรือหอกระจายข่าว
เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง 2.85 1.09 ปานกลาง 2.92 1.15 ปานกลาง

ตารางที่ 13 (ต่อ)

	ต่ำกว่า 42 ปี		42 ปีขึ้นไป	
	\bar{x}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	ระดับปฏิบัติ
8. ให้รายงานผลการเปรียบเทียบจากการสังเกตสภาพน้ำเสียในแม่น้ำแม่กลอง จากรูปภาพและจากแม่น้ำจริง	2.84	1.01	ปานกลาง	2.79 0.99 ปานกลาง
9. จัดกิจกรรมประกวดร้องเพลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.27	0.98	น้อย	2.24 1.08 น้อย
10. จัดกิจกรรมประกวดแต่งเพลงและร้องเพลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.12	0.96	น้อย	2.10 1.05 น้อย
11. ให้มีการรวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลอง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนขึ้น	2.56	1.06	ปานกลาง	2.52 1.05 ปานกลาง
12. จัดหาเอกสาร หนังสือ วารสารที่เป็นความรู้และข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา	3.01	1.04	ปานกลาง	3.00 1.04 ปานกลาง
13. จัดทำสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร จุลสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.54	1.08	ปานกลาง	2.70 1.24 ปานกลาง

ตารางที่ 13 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ต่ำกว่า 42 ปี			42 ปีขึ้นไป		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
14. ร่วมมือกับนักเรียนจัดทำเอกสาร แนวทาง ดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	2.50	1.05	ปานกลาง	2.72	1.24	ปานกลาง
15. จัดหาสไลด์ วิดิทัศน์ที่เป็นความรู้ เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา	2.05	0.94	น้อย	2.11	1.04	น้อย
16. เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือ ชมรมอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองของโรงเรียน และชุมชน	2.60	1.17	ปานกลาง	2.77	1.30	ปานกลาง
17. ชักชวนนักเรียน ประชาชน เข้าร่วม เป็นสมาชิกของกลุ่ม หรือชมรมอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลองของโรงเรียน และ ชุมชน	2.76	1.24	ปานกลาง	2.92	1.33	ปานกลาง
18. จัดให้มีการประชุมร่วมกัน ระหว่าง ครู นักเรียน และประชาชนในการ ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.73	1.10	ปานกลาง	2.83	1.25	ปานกลาง
19. ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้ การ รักษา การพัฒนาคุณภาพแม่น้ำแม่กลอง	3.19	1.13	ปานกลาง	3.16	1.07	ปานกลาง

ตารางที่ 13 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ต่ำกว่า 42 ปี			42 ปีขึ้นไป		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
20. เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	3.56	1.10	มาก	3.56	1.05	มาก
รวม	2.85	0.77	ปานกลาง	2.86	0.79	ปานกลาง

ตารางที่ 13 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เด็กเรียนในด้านสร้างความรู้ความเข้าใจตามอายุของครูที่ต่ำกว่า 42 ปี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.85$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เด็กเรียนมากที่สุด คือ เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง ($\bar{x} = 3.56$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง โดยการประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงตอนเช้า มอบหมายให้ติดตามอ่านข่าวบทความจากสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่มีอายุต่ำกว่า 42 ปี ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เด็กเรียนน้อยที่สุด คือ จัดหาสไลด์ วิดีทัศน์ ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา

ส่วนบทบาทของครุที่มีอายุ 42 ปีขึ้นไปในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.86$) และเมื่อนิยามในแต่ละข้อแล้วพบว่า บทบาทของครุที่มีอายุ 42 ปีขึ้นไป ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนมากที่สุด คือ เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง ($\bar{x} = 3.56$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง โดยประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงตอนเช้า และบทบาทของครุที่มีอายุ 42 ปีขึ้นไป ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนน้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมประกวดแต่งเพลง และร้องเพลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านการป้องกันรักษา จำแนกตามอายุ

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ต่ำกว่า 42 ปี		42 ปีขึ้นไป	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.

ด้านการป้องกันรักษา

- นำเสนอข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการ
ทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น 2.70 1.06 ปานกลาง 2.67 1.11 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึง
สาเหตุการทำลายแม่น้ำแม่กลอง 2.89 1.06 ปานกลาง 3.07 1.05 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปราย
ถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจของการ
ทำลายแม่น้ำแม่กลอง 2.81 1.03 ปานกลาง 2.99 1.08 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มอภิปรายถึงผล
กระทบของพฤติกรรมภารกิจทั้งชายและ
หญิงปฏิภูลงในแม่น้ำแม่กลอง 3.14 1.08 ปานกลาง 3.26 1.11 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปราย
ถึงแนวทางในการแก้ปัญหาการทำลาย
แม่น้ำแม่กลอง และเสนอแนวทางในการ
แก้ไข และป้องกันการทำลายแม่น้ำ
แม่กลอง 3.08 1.10 ปานกลาง 3.12 1.08 ปานกลาง
- จัดให้มีกิจกรรมแรงค์เพื่อป้องกันรักษา
แม่น้ำแม่กลอง เช่น เดินแรงค์ 2.73 1.24 ปานกลาง 2.89 1.29 ปานกลาง

ตารางที่ 14 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ต่ำกว่า 42 ปี		42 ปีขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
7. จัดตั้งคณะกรรมการนักเรียนดูแลรับผิดชอบ โครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการรักษาและ อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.75	1.20	ปานกลาง	2.97	1.29	ปานกลาง
8. ครูร่วมเป็นคณะกรรมการดูแลรับผิดชอบ โครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการป้องกัน รักษาและอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	3.01	1.19	ปานกลาง	3.03	1.28	ปานกลาง
9. ชักจูง โน้มน้าวคณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม หรือชมรมอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.83	1.17	ปานกลาง	2.86	1.22	ปานกลาง
10. ให้คำแนะนำ ชักชวนนักเรียนและ ประชาชน ไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูล ต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง	3.87	0.98	มาก	3.92	1.03	มาก
11. จัดให้มีที่เก็บขยะ และทำลายขยะที่จุด สุขลักษณะที่โรงเรียนและบ้าน	4.18	0.80	มาก	4.09	0.89	มาก
12. จัดให้มีกิจกรรมโครงการแยกแยะขยะ ที่โรงเรียนและที่บ้าน	3.50	0.98	มาก	3.39	1.07	ปานกลาง
13. จัดให้มีบ่อซึม หลุมซึม ที่โรงเรียนและ ที่บ้าน	3.39	1.03	ปานกลาง	3.01	1.19	ปานกลาง

ตารางที่ 14 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ต่ำกว่า 42 ปี			42 ปีขึ้นไป		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
14. จัดทำแผ่นป้าย ประกาศ คำขวัญ เพื่อ เตือนให้ทุกคนรักษาความสะอาดแม่น้ำ แม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ ต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชน	3.50	1.10	มาก	3.51	1.21	มาก
15. จัดกิจกรรมประกวด คำขวัญ บทกลอน เพื่อป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้ว นำไปติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ใน โรงเรียนและชุมชน	3.18	1.10	ปานกลาง	3.33	1.24	ปานกลาง
16. จัดกิจกรรมประกวดเรียงความ เพื่อ ป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไป ติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.08	1.03	ปานกลาง	3.17	1.21	ปานกลาง
17. จัดกิจกรรมประกวดวาดภาพ เพื่อ ป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไป ติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.11	1.08	ปานกลาง	3.07	1.18	ปานกลาง
18. สนทนาให้นักเรียนเห็นความจำเป็นของ การมีกฎข้อห้ามหรือบทลงโทษ เพื่อ ป้องกันและรักษาแม่น้ำแม่กลอง	3.29	0.97	ปานกลาง	3.26	1.10	ปานกลาง
รวม	2.85	0.78	ปานกลาง	3.20	0.86	ปานกลาง

ตารางที่ 14 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านการป้องกันรักษาตามอายุของครูที่ต่ำกว่า 42 ปี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.85$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียนมากที่สุด คือ จัดให้มีที่เก็บขยะและทำลายขยะที่ถูกสุขลักษณะที่โรงเรียนและที่บ้าน ($\bar{x} = 4.18$) รองลงมา คือ ให้คำแนะนำ ชักชวนนักเรียนและประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่มีอายุต่ำกว่า 42 ปี ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนน้อยที่สุด คือ นำเสนอข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น

ส่วนบทบาทของครูที่มีอายุ 42 ปีขึ้นไป ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.20$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูที่มีอายุ 42 ปีขึ้นไปในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนมากที่สุด คือ จัดให้มีที่เก็บขยะ และทำลายขยะที่ถูกสุขลักษณะที่โรงเรียนและที่บ้าน ($\bar{x} = 4.09$) รองลงมา คือ ให้คำแนะนำ ชักชวนนักเรียนและประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่มีอายุ 42 ปีขึ้นไปในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนน้อยที่สุด คือ นำเสนอข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านการปรับปรุงพื้นที่ จำแนกตามอายุ

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ต่ำกว่า 42 ปี			42 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ

ด้านการปรับปรุงพื้นที่

- จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียน
และชุมชนในการทำความสะอาดและ
พัฒนาแม่น้ำแม่กลอง เช่น เก็บผักตบ
ชวา และเก็บเศษขยะต่าง ๆ 3.01 1.23 ปานกลาง 2.98 1.17 ปานกลาง
- ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน ในการจัด
ตั้งโครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟู และ
อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง 2.96 1.14 ปานกลาง 3.04 1.15 ปานกลาง
- รณรงค์ให้ภาครัฐ และภาคเอกชนมีการ
ทำน้ำเสียให้กลับดี ก่อนทิ้งลงสู่แม่น้ำ
แม่กลอง 2.41 1.11 น้อย 2.47 1.03 น้อย
- จัดกิจกรรมเดินรณรงค์เพื่อเป็นการ
ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนให้ช่วยกัน
ปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแม่น้ำแม่กลอง
ให้ดีขึ้น 2.52 1.17 ปานกลาง 2.63 1.12 ปานกลาง
- ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน และชุมชน
จัดให้มีการประกวด โครงการบ้านรัก
แม่กลอง 2.58 1.18 ปานกลาง 2.65 1.11 ปานกลาง

ตารางที่ 15 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ต่ำกว่า 42 ปี		42 ปีขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
6. จัดกิจกรรมสำรวจบ้านของนักเรียน เกี่ยวกับที่ตั้งขยะ ปริมาณขยะ ที่เผา ขยะ หลุมฝังขยะ ห้องส้วม การ กำจัดน้ำเสีย การระบายน้ำ	2.79	1.08	ปานกลาง	2.92	1.17	ปานกลาง
7. รณรงค์ให้มีการปลูกต้นไม้ เพื่อช่วย ลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน	3.40	1.10	ปานกลาง	3.39	1.12	ปานกลาง
8. จัดดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการรักษแม่กลอง เยาวชนอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง บ้านรักแม่กลอง	2.88	1.16	ปานกลาง	2.99	1.20	ปานกลาง
9. เก็บข้อมูลและจัดทำทำเนียบหน่วยงาน และชมรมที่ดำเนินการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	2.34	1.10	น้อย	2.49	1.15	น้อย
10. สรุปสภาพปัญหาแม่น้ำแม่กลองที่เกิน ความสามารถที่จะดำเนินการเองได้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเหลือ แก้ปัญหา	2.45	1.13	น้อย	2.38	1.03	น้อย
รวม	2.73	0.93	ปานกลาง	2.79	0.89	ปานกลาง

ตารางที่ 15 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ในด้านการปรับปรุงพื้นที่ตามอายุของครูที่ต่ำกว่า 42 ปี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำ ให้นักเรียนมากที่สุด คือ งดรงค์ให้มีการปลูกต้นไม้ เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.40$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่าง โรงเรียนและชุมชนในการทำความสะอาด และพัฒนาแม่น้ำแม่กลอง เช่น เก็บผักตบชวา และเก็บเศษขยะต่าง ๆ และบทบาทของครูที่มีอายุต่ำกว่า 42 ปี ในการส่งเสริมการอนุรักษ์ แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ เก็บข้อมูลและจัดทำทำเนียบหน่วยงานและชมรมที่ดำเนินการ อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง

ส่วนบทบาทของครูที่มีอายุ 42 ปีขึ้นไป ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูที่มี อายุ 42 ปีขึ้นไป ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ งดรงค์ให้มีการ ปลูกต้นไม้ เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำบริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมา คือ ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน ในการจัดตั้งโครงการต่าง ๆ ใน การฟื้นฟูและอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่มีอายุ 42 ปีขึ้นไป ในการส่งเสริมการ อนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ สรุปลงปัญหาแม่น้ำแม่กลองที่เกินความสามารถที่จะ ดำเนินการเองได้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเหลือแก้ปัญหา

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ จำแนกตามอายุ

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ต่ำกว่า 42 ปี			42 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ

ด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์

- จัดป้ายนิเทศและติดคำขวัญรณรงค์
ให้มีการนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์
อีก เช่น นำน้ำจากบ่อซึม บ่อที่ 2, 3
กลับมารดต้นไม้ 2.76 1.10 ปานกลาง 2.84 1.18 ปานกลาง
- นำน้ำที่เหลือจากการชะล้าง ทำ
ความสะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์
อีก เช่น ใช้ล้างพื้น ใช้รดต้นไม้ 3.54 1.06 มาก 3.46 1.01 ปานกลาง
- แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจาก
การใช้ซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ 3.74 0.95 มาก 3.69 1.02 มาก
- แบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึงผลเสีย
ของการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ
ลงในน้ำ ทำให้ไม่สามารถนำน้ำ
มาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ได้
เช่น ทางการเกษตร ล้างจาน 3.51 0.94 มาก 3.59 1.11 มาก
- อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงาม
ตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ เป็นสถานที่
น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำ
เสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยว
พักผ่อนหย่อนใจ 3.68 0.93 มาก 3.69 1.05 มาก

ตารางที่ 16 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ต่ำกว่า 42 ปี		42 ปีขึ้นไป			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
6. นำผักตบชวาในแม่น้ำมาใช้ประดิษฐ์ เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิด ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำ เป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ	2.61	1.06	ปานกลาง	2.94	1.18	ปานกลาง
7. นำดิน และวัชพืช เช่น สาหร่าย ที่ได้ จากการขุดลอกแม่น้ำมาใส่โคนต้นไม้ ทำปุ๋ย	2.80	1.11	ปานกลาง	2.83	1.13	ปานกลาง
รวม	3.23	0.73	ปานกลาง	3.29	0.82	ปานกลาง

ตารางที่ 16 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน
ในด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ ตามอายุของครูที่ต่ำกว่า 42 ปี อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} =
3.23) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการ
อนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้วมารด
ต้นไม้ (\bar{x} = 3.74) รองลงมา คือ อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น
แม่น้ำเป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยว
พักผ่อนหย่อนใจ และบทบาทของครูที่มีอายุต่ำกว่า 42 ปี ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นัก
เรียนน้อยที่สุด คือ นำผักตบชวาในแม่น้ำมาใช้ประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิด
ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำเป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ

ส่วนบทบาทของครูที่มีอายุ 42 ปีขึ้นไป ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูที่มีอายุ 42 ปีขึ้นไป ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนมากที่สุด คือ แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำเสียก็จะไม่มีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ ($\bar{x} = 3.69$) รองลงมา คือ แบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึงผลเสียของการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในน้ำ ทำให้ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เช่น ทางการเกษตร ล้างจาน และบทบาทของครูที่มีอายุ 42 ปีขึ้นไป ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนน้อยที่สุด คือ นำดินและวัชพืช เช่น สาหร่าย ที่ได้จากการขุดลอกแม่น้ำมาใส่โคนต้นไม้ทำปุ๋ย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านสร้างความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามประสบการณ์ในการ
ทำงาน

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ

ด้านสร้างความรู้ความเข้าใจ

1. มอบหมายให้ติดตามอ่านข่าว บทความ
จากสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง 3.22 1.04 ปานกลาง 3.23 0.93 ปานกลาง
2. มอบหมายให้มีภารกิจ และติดตามข่าว
จากวิทยุเกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง 2.96 0.98 ปานกลาง 3.17 0.92 ปานกลาง
3. มอบหมายให้มีภารกิจ และติดตามข่าวจาก
โทรทัศน์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง 2.74 0.96 ปานกลาง 3.14 0.97 ปานกลาง
4. จัดป้ายนิเทศข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับ
แม่น้ำแม่กลอง 2.87 1.25 ปานกลาง 3.20 1.02 ปานกลาง
5. จัดนิทรรศการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับ
การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง 2.87 1.22 ปานกลาง 3.16 1.04 ปานกลาง
6. จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ
อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง โดยการ
ประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงตอนเช้า 2.74 1.05 ปานกลาง 3.38 1.07 ปานกลาง
7. ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน และชุมชน
ออกเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าว
เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง 2.91 1.16 ปานกลาง 2.88 1.12 ปานกลาง

ตารางที่ 17 (ต่อ)

	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน			ระดับปฏิบัติ			ระดับปฏิบัติ
8. ให้รายงานผลการเปรียบเทียบจากการ สังเกตสภาพน้ำเสียในแม่น้ำแม่กลอง จากรูปภาพ และจากแม่น้ำจริง	2.57	0.90	ปานกลาง	2.83	1.01	ปานกลาง
9. จัดกิจกรรมประกวดร้องเพลงเกี่ยวกับ การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.17	1.11	น้อย	2.26	1.02	น้อย
10. จัดกิจกรรมประกวดแต่งเพลง และ ร้องเพลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	2.00	1.09	น้อย	2.12	1.00	น้อย
11. ให้มีการรวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลอง ตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน เพื่อให้เห็น ปัญหาชัดเจนขึ้น	2.52	1.20	ปานกลาง	2.54	1.04	ปานกลาง
12. จัดหาเอกสาร หนังสือ วารสารที่เป็น ความรู้และข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับแม่น้ำ แม่กลองให้นักเรียนศึกษา	3.00	1.17	ปานกลาง	3.01	1.03	ปานกลาง
13. จัดทำสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร จุลสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง	2.83	1.40	ปานกลาง	2.60	1.14	ปานกลาง
14. ร่วมมือกับนักเรียนจัดทำเอกสาร แนวทางดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง	2.78	1.45	ปานกลาง	2.60	1.12	ปานกลาง

ตารางที่ 17 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
15. จัดหาสไลด์ วิดีทัศน์ ที่เป็นความรู้ เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา	2.48	1.31	น้อย	2.05	0.95	น้อย
16. เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือชมรม อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองของโรงเรียนและ ชุมชน	2.65	1.30	ปานกลาง	2.69	1.24	ปานกลาง
17. ชักชวนนักเรียน ประชาชน เข้าร่วม เป็นสมาชิกของกลุ่ม หรือชมรมอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลองของโรงเรียนและชุมชน	2.52	1.08	ปานกลาง	2.86	1.30	ปานกลาง
18. จัดให้มีการประชุมร่วมกัน ระหว่างครู นักเรียน และประชาชน ในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.57	1.08	ปานกลาง	2.80	1.19	ปานกลาง
19. ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้ การ รักษา การพัฒนาคุณภาพแม่น้ำแม่กลอง	3.17	1.11	ปานกลาง	3.18	1.10	ปานกลาง
20. เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	3.39	1.20	ปานกลาง	3.57	1.07	มาก
รวม	2.75	0.71	ปานกลาง	2.86	0.79	ปานกลาง

ตารางที่ 17 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน ในด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจ ตามประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 2.75$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการ ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนมากที่สุด คือ เป็นผู้นำ และแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง ($\bar{x} = 3.39$) รองลงมา คือ มอบหมายให้ติดตามอ่าน ข่าว บทความจากสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์ แม่น้ำให้แก่เรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ส่งเสริมน้อยที่สุด คือ จัด กิจกรรมประกวดแต่งเพลง และร้องเพลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนที่มีประสบการณ์ในการ ทำงาน 10 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.86$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป ส่งเสริมมากที่สุด คือ เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการ อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง ($\bar{x} = 3.57$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง โดยการประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงในตอนเช้า และบทบาทของครูในการ ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป ส่งเสริมน้อย ที่สุด คือ จัดหาสไลด์ วิดิทัศน์ ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านการป้องกันรักษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

	น้อยกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน				
			ระดับ	ระดับ
			การ	การ
			ปฏิบัติ	ปฏิบัติ

ด้านการป้องกันรักษา

- นำเสนอข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการ
ทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนถึง
ปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น 2.70 1.42 ปานกลาง 2.68 1.05 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึง
สาเหตุการทำลายแม่น้ำแม่กลอง 3.04 1.30 ปานกลาง 2.98 1.04 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปราย
ถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจของการ
ทำลายแม่น้ำแม่กลอง 2.96 1.33 ปานกลาง 2.89 1.04 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มอภิปรายถึงผล
กระทบของพฤติกรรมกรรมการทิ้งขยะและ
สิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำแม่กลอง 3.09 1.13 ปานกลาง 3.21 1.09 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปราย
ถึงแนวทางในการแก้ปัญหาการทำลาย
แม่น้ำแม่กลอง และเสนอแนวทางใน
การแก้ไขและป้องกันการทำลายแม่น้ำ
แม่กลอง 2.96 1.15 ปานกลาง 3.11 1.09 ปานกลาง
- จัดให้มีกิจกรรมรงค์เพื่อป้องกันรักษา
แม่น้ำแม่กลอง เช่น เดินรงค์ 2.87 1.36 ปานกลาง 2.81 1.26 ปานกลาง

ตารางที่ 18 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
7. จัดตั้งคณะกรรมการนักเรียนดูแล รับผิดชอบโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการ รักษาและอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.96	1.15	ปานกลาง	2.85	1.26	ปานกลาง
8. ครูร่วมเป็นคณะกรรมการดูแล รับผิดชอบโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการ ป้องกันรักษาและอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	2.65	1.23	ปานกลาง	3.05	1.23	ปานกลาง
9. ชักจูง โน้มน้าว คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม หรือชมรมอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.74	1.32	ปานกลาง	2.86	1.19	ปานกลาง
10. ให้คำแนะนำ ชักชวนนักเรียนและ ประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูล ต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง	3.65	1.07	มาก	3.91	1.00	มาก
11. จัดให้มีที่เก็บขยะ และทำลายขยะที่ ถูกส่งลักษณะที่โรงเรียนและบ้าน	3.78	0.85	มาก	4.16	0.84	มาก
12. จัดให้มีกิจกรรมโครงการแยกแยะขยะ ที่โรงเรียนและที่บ้าน	3.17	1.19	ปานกลาง	3.47	1.01	ปานกลาง
13. จัดให้มีบ่อซึม หลุมซึม ที่โรงเรียนและ ที่บ้าน	2.52	0.95	ปานกลาง	3.26	1.12	ปานกลาง

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ขบวนการของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	น้อยกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
14. จัดทำแผ่นป้ายประกาศ คำขวัญ เพื่อ เตือนให้ทุกคนรักษาความสะอาดแม่น้ำ แม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ ต่าง ๆ ในโรงเรียนชุมชน	3.13	1.22	ปานกลาง	3.54	1.14	มาก
15. จัดกิจกรรมประกวดคำขวัญ บทกลอน เพื่อป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำ ไปติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน และชุมชน	2.91	1.20	ปานกลาง	3.28	1.17	ปานกลาง
16. จัดกิจกรรมประกวดเรียงความ เพื่อ ป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไป ติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน	2.83	0.89	ปานกลาง	3.14	1.14	ปานกลาง
17. จัดกิจกรรมประกวดวาดภาพ เพื่อป้องกัน รักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตาม สถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน	2.44	0.90	น้อย	3.14	1.13	ปานกลาง
18. สนทนาให้นักเรียนเห็นความจำเป็นของ การมีกฎข้อห้าม หรือบทลงโทษ เพื่อ ป้องกันและรักษาแม่น้ำแม่กลอง	2.73	0.92	ปานกลาง	3.32	1.03	ปานกลาง
รวม	2.95	0.70	ปานกลาง	3.20	0.82	ปานกลาง

ตารางที่ 18 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ในด้านการป้องกันรักษา ตามประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ จัดให้มีที่เก็บขยะและทำลายขยะที่ดูสุลักษณะที่โรงเรียนและที่บ้าน ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมา คือ ให้คำแนะนำ ชักชวนนักเรียนและประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ส่งเสริมน้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมประกวดวาดภาพ เพื่อป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองให้นักเรียน ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป ส่งเสริมมากที่สุด คือ จัดให้มีที่เก็บขยะ และทำลายขยะที่ดูสุลักษณะที่โรงเรียนและที่บ้าน ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมา คือ ให้คำแนะนำชักชวนนักเรียนและประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป ส่งเสริมน้อยที่สุด คือ นำเสนอข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านการปรับปรุงพื้นที่ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป		
		ระดับ			ระดับ	
บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	\bar{x}	S.D.	การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การ ปฏิบัติ

ด้านการปรับปรุงพื้นที่

- จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและ
ชุมชนในการทำความสะอาด และพัฒนา
แม่น้ำแม่กลอง เช่น เก็บผักตบชวา และ
เก็บเศษขยะต่าง ๆ 2.65 1.27 ปานกลาง 3.02 1.19 ปานกลาง
- ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน ในการจัดตั้ง
โครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟู และ
อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง 2.91 1.08 ปานกลาง 3.01 1.15 ปานกลาง
- รณรงค์ให้ภาครัฐและเอกชนมีการทำ
น้ำเสียให้กลับตักก่อนทิ้งลงสู่แม่น้ำแม่กลอง 2.78 1.04 ปานกลาง 2.41 1.07 น้อย
- จัดกิจกรรมเดินรณรงค์เพื่อเป็นการ
ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนให้ช่วยกัน
ปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแม่น้ำแม่กลองให้ดีขึ้น 2.61 1.20 ปานกลาง 2.57 1.14 ปานกลาง
- ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน และชุมชน
ให้มีการประกวดโครงการบ้านรัก
แม่กลอง 2.91 1.13 ปานกลาง 2.59 1.15 ปานกลาง
- จัดกิจกรรมสำรวจบ้านของนักเรียน
เกี่ยวกับที่ตั้งขยะ ปริมาณขยะ ที่เผา
ขยะ หลุมฝังขยะ ห้องส้วม การกำจัด
น้ำเสีย การระบายน้ำ 2.78 1.20 ปานกลาง 2.86 1.12 ปานกลาง

ตารางที่ 19 (ต่อ)

	น้อยกว่า 10 ปี			10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน			ระดับ ปฏิบัติ			ระดับ ปฏิบัติ
7. รณรงค์ให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลด การพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน	3.17	1.11	ปานกลาง	3.41	1.11	ปานกลาง
8. จัดดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการรักษ์แม่กลอง เยาวชนอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง บ้านรักแม่กลอง	2.96	1.07	ปานกลาง	2.94	1.19	ปานกลาง
9. เก็บข้อมูลและจัดทำทำเนียบหน่วยงาน และชมรมที่ดำเนินการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	2.74	1.29	ปานกลาง	2.39	1.11	น้อย
10. สรุปสภาพปัญหาแม่น้ำแม่กลองที่เกิน ความสามารถที่จะดำเนินการเองได้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเหลือ แก้ปัญหา	2.78	1.20	ปานกลาง	2.38	1.07	น้อย
รวม	2.83	0.85	ปานกลาง	2.76	0.91	ปานกลาง

ตารางที่ 19 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ในด้านการปรับปรุงพื้นที่ ตามประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.83$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ มาตรการให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{x} = 3.17$) รองลงมา คือ ดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการรักษามังกรหลวง เขาวงกตอนุรักษ์มังกรหลวง บ้านรักษามังกรหลวง และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ส่งเสริมน้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมเดินรณรงค์เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนให้ช่วยกันปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแม่น้ำมังกรหลวงให้ดีขึ้น

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.76$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป ส่งเสริมมากที่สุด คือ มาตรการให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{x} = 3.41$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการทำความสะอาดและพัฒนาแม่น้ำมังกรหลวง เช่น เก็บผักตบชวา และเก็บเศษขยะต่าง ๆ และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป ส่งเสริมน้อยที่สุด คือ สรุปลงปัญหาแม่น้ำมังกรหลวงที่เกินความสามารถที่จะดำเนินการเองได้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเหลือแก้ปัญหา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้นักเรียนด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ จำแนกตามประสบการณ์ใน
การทำงาน

	น้อยกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้นัก เรียน				

ด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์

- จัดป้ายนิเทศและติดคำขวัญณรงค์ให้มี
การนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์อีก เช่น
นำน้ำจากบ่อซึมบ่อที่ 2,3 กลับมารด
ต้นไม้ 3.26 1.29 ปานกลาง 2.77 1.12 ปานกลาง
- นำน้ำที่เหลือจากการชล้าง ทำความ
สะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์อีก เช่น
ใช้ล้างพื้น ใช้รดต้นไม้ 3.35 1.03 ปานกลาง 3.51 1.04 มาก
- แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการ
ซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ 3.35 1.30 ปานกลาง 3.74 0.95 มาก
- แบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึงผลเสีย
ของการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ
ลงในน้ำ ทำให้ไม่สามารถนำน้ำมา
ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
เช่น ทวงการเกษตร 3.43 1.24 ปานกลาง 3.56 1.01 มาก

ตารางที่ 20 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	น้อยกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
5. อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงาม ตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่ น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้า น้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้าน ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ	3.43	1.27	ปานกลาง	3.71	0.96	มาก
6. นำผักตบชวาในแม่น้ำมาใช้ประดิษฐ์ เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิด ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำ เป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ	3.22	1.38	ปานกลาง	2.73	1.11	ปานกลาง
7. นำดินและวัชพืช เช่น สหรัาย ที่ได้ จากการขุดลอกแม่น้ำมาใส่โคนต้นไม้ ทำปุ๋ย	2.96	1.19	ปานกลาง	2.80	1.11	ปานกลาง
รวม	3.29	1.01	ปานกลาง	3.26	0.76	ปานกลาง

ตารางที่ 20 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน
ในด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ ตามประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี อยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการ

ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ แบ่งกลุ่มอภิปรายถึงผลเสียของการทิ้งขยะ และสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในน้ำ ทำให้ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เช่น ทางการเกษตร ล้างจาน อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ เป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ ($\bar{x} = 3.43$) รองลงมา คือ น้ำน้ำที่เหลือจากการชะล้างทำความสะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์อีก เช่น ใช้ล้างพื้น ใช้รดต้นไม้ และให้นักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี ส่งเสริมน้อยที่สุด คือ นำผักตบชวาในแม่น้ำมาใช้ประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำเป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.26$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้วพบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป ส่งเสริมมากที่สุด คือ ให้นักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ ($\bar{x} = 3.74$) รองลงมา คือ อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ เป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป ส่งเสริมน้อยที่สุด คือ นำผักตบชวาในแม่น้ำมาใช้ประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำเป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้นักเรียนด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามเขตที่ตั้งของบ้าน

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้นัก เรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
			การ ปฏิบัติ			การ ปฏิบัติ

ด้านสร้างความรู้ความเข้าใจ

1. มอบหมายให้ติดตามอ่านข่าว บทความ
จากหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง 3.22 0.96 ปานกลาง 3.23 0.93 ปานกลาง
2. มอบหมายให้มีการฟัง และติดตามข่าว
จากวิทยุเกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง 3.15 0.93 ปานกลาง 3.16 0.93 ปานกลาง
3. มอบหมายให้มีการดูแลติดตามข่าวจาก
โทรทัศน์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง 3.07 0.96 ปานกลาง 3.14 0.99 ปานกลาง
4. จัดป้ายนิเทศข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับ
แม่น้ำแม่กลอง 3.11 1.11 ปานกลาง 3.21 1.00 ปานกลาง
5. จัดนิทรรศการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับ
การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง 3.04 1.12 ปานกลาง 3.20 1.02 ปานกลาง
6. จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ
อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง โดยการ
ประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงตอนเช้า 3.19 1.16 ปานกลาง 3.42 1.01 ปานกลาง
7. ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน และชุมชน
ออกเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าว
เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง 2.85 1.19 ปานกลาง 2.90 1.08 ปานกลาง

ตารางที่ 21 (ต่อ)

	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	\bar{x}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน			ระดับปฏิบัติ			ระดับปฏิบัติ
8. ให้รายงานผลการเปรียบเทียบจากการสังเกตสภาพน้ำเสียในแม่น้ำแม่กลอง จากรูปภาพและจากแม่น้ำจริง	2.69	0.98	ปานกลาง	2.89	1.00	ปานกลาง
9. จัดกิจกรรมประกวดร้องเพลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.21	1.09	น้อย	2.29	0.99	น้อย
10. จัดกิจกรรมประกวดแต่งเพลง และร้องเพลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.05	1.06	น้อย	2.14	0.97	น้อย
11. ให้มีการรวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลอง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนขึ้น	2.44	1.04	น้อย	2.60	1.06	ปานกลาง
12. จัดหาเอกสาร หนังสือ วารสารที่เป็นความรู้ และข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา	2.94	1.06	ปานกลาง	3.05	1.03	ปานกลาง
13. จัดทำสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร จุลสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.54	1.20	ปานกลาง	2.66	1.14	ปานกลาง

ตารางที่ 21 (ต่อ)

	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล	
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ระดับ
บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน			การ ปฏิบัติ	การ ปฏิบัติ
14. ร่วมมือกับนักเรียนจัดทำเอกสารแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.61	1.24	ปานกลาง	2.61 1.09 ปานกลาง
15. จัดทาสไลด์ วิดีทัศน์ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา	2.20	1.10	น้อย	2.01 0.91 น้อย
16. เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือชมรมอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองของโรงเรียนและชุมชน	2.62	1.29	ปานกลาง	2.73 1.21 ปานกลาง
17. ชักชวนนักเรียน ประชาชน เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่ม หรือชมรมอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองของโรงเรียนและชุมชน	2.76	1.30	ปานกลาง	2.88 1.28 ปานกลาง
18. จัดให้มีการประชุมร่วมกัน ระหว่างครู นักเรียนและประชาชนในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.71	1.28	ปานกลาง	2.82 1.11 ปานกลาง
19. ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้ การรักษา การพัฒนาคุณภาพแม่น้ำแม่กลอง	3.09	1.22	ปานกลาง	3.23 1.02 ปานกลาง
20. เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนและนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	3.51	1.18	มาก	3.59 1.01 มาก
รวม	2.80	0.82	ปานกลาง	2.89 0.76 ปานกลาง

ตารางที่ 21 พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนในด้านเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจตามเขตที่ตั้งของบ้านครูที่อยู่ในเขตเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ส่งเสริมมากที่สุด คือ เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง ($\bar{X} = 3.51$) รองลงมา คือ มอบหมายให้ติดตามอ่านข่าว บทความจากสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง บทบาทของครูที่อยู่ในเขตเทศบาลในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมประกวดแต่งเพลง และร้องเพลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนตามเขตที่ตั้งของบ้านครูที่อยู่นอกเขตเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.899$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูที่อยู่นอกเขตเทศบาลในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง ($\bar{X} = 3.59$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง โดยการประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงตอนเช้า และบทบาทของครูที่อยู่นอกเขตเทศบาล ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ จัดหาสไลด์ วิดีทัศน์ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านการป้องกันรักษา จำแนกตามเขตที่ตั้งของบ้าน

	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน			ระดับ ปฏิบัติ			ระดับ ปฏิบัติ

ด้านการป้องกันรักษา

- นำเสนอข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการ
ทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนถึง
ปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น 2.72 1.20 ปานกลาง 2.66 1.01 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึง
สาเหตุการทำลายแม่น้ำแม่กลอง 2.97 1.18 ปานกลาง 2.99 0.98 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปราย
ถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจของการ
ทำลายแม่น้ำแม่กลอง 2.94 1.17 ปานกลาง 2.88 0.99 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มอภิปรายถึงผล
กระทบของพฤติกรรมทิ้งขยะและ
สิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำแม่กลอง 3.22 1.13 ปานกลาง 3.19 1.07 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปราย
ถึงแนวทางในการแก้ปัญหาการทำลาย
แม่น้ำแม่กลอง และเสนอแนวทางใน
การแก้ไขและป้องกันการทำลายแม่น้ำ
แม่กลอง 3.08 1.16 ปานกลาง 3.11 1.06 ปานกลาง
- จัดให้มีกิจกรรมรงค์เพื่อป้องกันรักษา
แม่น้ำแม่กลอง เช่น เดินรงค์ 2.85 1.35 ปานกลาง 2.79 1.22 ปานกลาง

ตารางที่ 22 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
7. จัดตั้งคณะกรรมการนักเรียนดูแล รับผิดชอบโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับ การรักษาและอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.96	1.27	ปานกลาง	2.80	1.24	ปานกลาง
8. ครูร่วมเป็นคณะกรรมการดูแล รับผิดชอบโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับ การป้องกันรักษาและอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	2.97	1.33	ปานกลาง	3.05	1.18	ปานกลาง
9. ชักจูง โน้มน้าว คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม หรือชมรมอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.92	1.29	ปานกลาง	2.81	1.13	ปานกลาง
10. ให้คำแนะนำ ชักชวนนักเรียนและ ประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูล ต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง	3.85	1.11	มาก	3.92	0.94	มาก
11. จัดให้มีที่เก็บขยะ และทำลายขยะที่ ถูกส่งลักษณะที่โรงเรียนและบ้าน	4.04	0.93	มาก	4.20	0.78	มาก
12. จัดให้มีกิจกรรมโครงการแยกขยะ ที่โรงเรียนและที่บ้าน	3.41	1.10	ปานกลาง	3.47	0.98	ปานกลาง
13. จัดให้มีบ่อซึม หลุมซึม ที่โรงเรียนและ ที่บ้าน	3.02	1.19	ปานกลาง	3.31	1.08	ปานกลาง

ตารางที่ 22 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
14. จัดทำแผ่นป้ายประกาศ คำขวัญ เพื่อ เตือนให้ทุกคนรักษาความสะอาดแม่น้ำ แม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ ต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชน	3.35	1.25	ปานกลาง	3.60	1.08	มาก
15. จัดกิจกรรมประกวดคำขวัญ บทกลอน เพื่อป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำ ไปติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน และชุมชน	3.12	1.26	ปานกลาง	3.33	1.11	ปานกลาง
16. จัดกิจกรรมประกวดเรียงความ เพื่อ ป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไป ติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.11	1.24	ปานกลาง	3.13	1.05	ปานกลาง
17. จัดกิจกรรมประกวดวาดภาพ เพื่อป้องกัน รักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตาม สถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.10	1.21	ปานกลาง	3.09	1.08	ปานกลาง
18. สนทนาให้นักเรียนเห็นความจำเป็นของ การมีกฎข้อห้าม หรือบทลงโทษ เพื่อ ป้องกันและรักษาแม่น้ำแม่กลอง	3.27	1.08	ปานกลาง	3.28	1.01	ปานกลาง
รวม	3.16	0.87	ปานกลาง	3.20	0.79	ปานกลาง

ตารางที่ 22 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ในด้านการป้องกันรักษา ตามขอบเขตที่ตั้งของบ้านครูที่อยู่ในเขตเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.16$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ จัดให้มีที่เก็บขยะและทำลายขยะที่ถูกสัญลักษณ์ที่โรงเรียนและที่บ้าน ($\bar{x} = 4.04$) รองลงมา คือ ให้คำแนะนำ ชักชวนนักเรียนและประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่อยู่ในเขตเทศบาลในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ส่งเสริมน้อยที่สุด คือ สนทนาให้นักเรียนเห็นความจำเป็นของการมีกฎ ข้อห้ามหรือบทลงโทษ เพื่อป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองให้นักเรียน ตามเขตที่ตั้งของบ้านครูที่อยู่นอกเขตเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.20$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูที่อยู่นอกเขตเทศบาลในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน มากที่สุด คือ จัดให้มีที่เก็บขยะ และทำลายขยะที่ถูกสัญลักษณ์ที่โรงเรียนและที่บ้าน ($\bar{x} = 4.20$) รองลงมา คือ ให้คำแนะนำชักชวนนักเรียนและประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่อยู่นอกเขตเทศบาลในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน น้อยที่สุด คือ นำเสนอข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านการปรับปรุงพื้นที่ จำแนกตามเขตที่ตั้งของบ้าน

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
			ระดับ			ระดับ

ด้านการปรับปรุงพื้นที่

- จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและ
ชุมชนในการทำความสะอาด และพัฒนา
แม่น้ำแม่กลอง เช่น เก็บผักตบชวา และ
เก็บเศษขยะต่าง ๆ 2.89 1.25 ปานกลาง 3.06 1.16 ปานกลาง
- ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน ในการจัดตั้ง
โครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟู และ
อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง 2.96 1.21 ปานกลาง 3.03 1.10 ปานกลาง
- รณรงค์ให้ภาครัฐและเอกชนมีการทำ
น้ำเสียให้กลับดีก่อนทิ้งลงสู่แม่น้ำแม่กลอง 2.51 1.16 ปานกลาง 2.40 1.01 น้อย
- จัดกิจกรรมเดินรณรงค์เพื่อเป็นการ
ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนให้ช่วยกัน
ปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแม่น้ำแม่กลองให้ดีขึ้น 2.60 1.25 ปานกลาง 2.56 1.08 ปานกลาง
- ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน และชุมชน
ให้มีการประกวดโครงการบ้านรัก
แม่กลอง 2.65 1.25 ปานกลาง 2.60 1.08 ปานกลาง
- จัดกิจกรรมสำรวจบ้านของนักเรียน
เกี่ยวกับที่ทิ้งขยะ ปริมาณขยะ ที่เผา
ขยะ หลุมฝังขยะ ห้องส้วม การกำจัด
น้ำเสีย การระบายน้ำ 2.82 1.13 ปานกลาง 2.80 1.12 ปานกลาง

ตารางที่ 23 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
7. รณรงค์ให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลด การพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน	3.33	1.16	ปานกลาง	3.44	1.08	ปานกลาง
8. จัดดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการรักษ์แม่กลอง เยาวชนอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง บ้านรักแม่กลอง	2.96	1.27	ปานกลาง	2.93	1.13	ปานกลาง
9. เก็บข้อมูลและจัดทำทำเนียบหน่วยงาน และชมรมที่ดำเนินการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	2.51	1.18	ปานกลาง	2.36	1.09	น้อย
10. สรุปลงภาพปัญหาแม่น้ำแม่กลองที่เกิน ความสามารถที่จะดำเนินการเองได้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเหลือ แก้ปัญหา	2.44	1.20	น้อย	2.39	1.02	น้อย
รวม	2.77	1.00	ปานกลาง	2.76	0.86	ปานกลาง

ตารางที่ 23 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน ในด้านการปรับปรุงพื้นที่ ตามเขตที่ตั้งของบ้านครูที่อยู่ในเขตเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนมากที่สุด คือ รมรงค์ให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.33$) รองลงมา คือ ร่วมมือกับคณะครู นักเรียนในการจัดตั้งโครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟู และอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่อยู่ในเขตเทศบาลในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียน น้อยที่สุด คือ สรุปลงมาปัญหาแม่น้ำแม่กลองที่เกินความสามารถที่จะดำเนินการเองได้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเหลือแก้ปัญหา

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนตาม เขตที่ตั้งของบ้านครู ที่อยู่นอกเขตเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูที่อยู่นอกเขตเทศบาลในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนมากที่สุด คือ รมรงค์ให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.44$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน ในการทำความสะอาดและพัฒนาแม่น้ำแม่กลอง เช่น เก็บผักตบชวา และเก็บเศษขยะต่าง ๆ ร่วมมือกับคณะครูนักเรียน ในการจัดตั้งโครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟู และอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่อยู่นอกเขตเทศบาลในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียน น้อยที่สุด คือ สรุปลงมาปัญหาแม่น้ำแม่กลองที่เกินความสามารถที่จะดำเนินการเองได้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเหลือแก้ปัญหา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ จำแนกตามเขตที่ตั้งของบ้าน

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ

ด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์

- จัดป้ายนิเทศและติดคำขวัญณรงค์ให้มิ
การนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์อีก เช่น
นำน้ำจากบ่อซึมบ่อที่ 2,3 กลับมารด
ต้นไม้ 2.78 1.15 ปานกลาง 2.82 1.14 ปานกลาง
- นำน้ำที่เหลือจากการชะล้าง ทำความ
สะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์อีก เช่น
ใช้ล้างพื้น ใช้รดต้นไม้ 3.56 1.02 มาก 3.47 1.05 ปานกลาง
- แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการ
ซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ 3.76 1.01 มาก 3.47 1.05 ปานกลาง
- แบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึงผลเสีย
ของการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ
ลงในน้ำ ทำให้ไม่สามารถนำน้ำมา
ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
เช่น ทาทางเกษตร ล้างจาน 3.62 1.09 มาก 3.51 0.99 มาก

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ขบพาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
5. อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงาม ตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่ น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้า น้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้าน ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ	3.70	1.09	มาก	3.68	0.93	มาก
6. นำผักตบชวาในแม่น้ำมาใช้ประดิษฐ์ เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิด ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำ เป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ	2.90	1.18	ปานกลาง	2.70	1.10	ปานกลาง
7. นำดินและวัชพืช เช่น สาหร่าย ที่ได้ จากการขุดลอกแม่น้ำมาใส่โคนต้นไม้ ทำปุ๋ย	2.83	1.11	ปานกลาง	2.80	1.12	ปานกลาง
รวม	3.30	0.82	ปานกลาง	3.24	0.75	ปานกลาง

ตารางที่ 24 แสดงว่า ขบพาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน
ในด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ ตามเขตที่ตั้งของบ้านครูที่อยู่ในเขตเทศบาล อยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ พบว่า ขบพาทของครูในการ

ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียนมากที่สุด คือ แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ ($\bar{x} = 3.76$) รองลงมา คือ อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ และบทบาทของครูที่อยู่ในเขตเทศบาลในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียน น้อยที่สุด คือ จัดป้ายนิเทศและคำขวัญณรงค์ให้มีการนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์อีก เช่น นำน้ำจากบ่อซึมที่ 2,3 กลับมารดต้นไม้

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียน ตามเขตที่ตั้งของบ้านครูที่อยู่นอกเขตเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.24$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูที่อยู่นอกเขตเทศบาลในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนมากที่สุด คือ แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ ($\bar{x} = 3.69$) รองลงมา คือ อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ และบทบาทของครูที่อยู่นอกเขตเทศบาลในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียน น้อยที่สุด คือ นำผักตบชวาในแม่น้ำมาใช้ประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำเป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามสถานที่ใกล้เคียง
กับบ้าน

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ

ด้านสร้างความรู้ความเข้าใจ

1. มอบหมายให้ติดตามอ่านข่าว บทความ
จากหนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง 3.30 1.03 ปานกลาง 3.21 0.92 ปานกลาง
2. มอบหมายให้มีการฟัง และติดตามข่าว
จากวิทยุเกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง 3.09 1.01 ปานกลาง 3.17 0.91 ปานกลาง
3. มอบหมายให้มีการดูแลติดตามข่าวจาก
โทรทัศน์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง 3.02 1.07 ปานกลาง 3.13 0.96 ปานกลาง
4. จัดป้ายนิเทศข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับ
แม่น้ำแม่กลอง 3.11 1.04 ปานกลาง 3.18 1.04 ปานกลาง
5. จัดนิทรรศการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับ
การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง 3.16 1.16 ปานกลาง 3.14 1.04 ปานกลาง
6. จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ
อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง โดยการ
ประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงตอนเช้า 3.30 1.17 ปานกลาง 3.34 1.06 ปานกลาง
7. ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน และชุมชน
ออกเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าว
เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง 2.86 1.03 ปานกลาง 2.89 1.14 ปานกลาง

ตารางที่ 25 (ต่อ)

	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน			การ ปฏิบัติ			การ ปฏิบัติ
8. ให้รายงานผลการเปรียบเทียบจากการ สังเกตสภาพน้ำเสียในแม่น้ำแม่กลอง จากรูปภาพและจากแม่น้ำจริง	2.96	0.91	ปานกลาง	2.79	1.01	ปานกลาง
9. จัดกิจกรรมประกวดร้องเพลงเกี่ยวกับ การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.36	1.08	น้อย	2.24	1.01	น้อย
10. จัดกิจกรรมประกวดแต่งเพลง และ ร้องเพลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง	2.23	1.12	น้อย	2.09	0.98	น้อย
11. ให้มีการรวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่ เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลอง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็น ปัญหาชัดเจนขึ้น	2.64	1.20	ปานกลาง	2.53	1.03	ปานกลาง
12. จัดหาเอกสาร หนังสือ วารสารที่เป็น ความรู้ และข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับ แม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา	3.00	1.10	ปานกลาง	3.01	1.03	ปานกลาง
13. จัดทำสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร จุลสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.68	1.25	ปานกลาง	2.61	1.14	ปานกลาง

ตารางที่ 25 (ต่อ)

	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน			การ ปฏิบัติ			การ ปฏิบัติ
14. ร่วมมือกับนักเรียนจัดทำเอกสารแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง	2.68	1.33	ปานกลาง	2.60	1.12	ปานกลาง
15. จัดหาสไลด์ วิดีทัศน์ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับ แม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา	1.93	0.95	น้อย	2.10	0.99	น้อย
16. เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือชมรม อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองของโรงเรียน และชุมชน	2.75	1.30	ปานกลาง	2.68	1.23	ปานกลาง
17. ชักชวนนักเรียน ประชาชน เข้าร่วม เป็นสมาชิกของกลุ่ม หรือชมรมอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลองของโรงเรียนและชุมชน	2.93	1.27	ปานกลาง	2.82	1.29	ปานกลาง
18. จัดให้มีการประชุมร่วมกัน ระหว่างครู นักเรียนและประชาชนในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.84	1.22	ปานกลาง	2.77	1.17	ปานกลาง
19. ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้ การ รักษา การพัฒนาคุณภาพแม่น้ำแม่กลอง	3.11	1.17	ปานกลาง	3.19	1.09	ปานกลาง
20. เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	3.41	1.11	ปานกลาง	3.59	1.07	มาก
รวม	2.87	0.79	ปานกลาง	2.85	0.78	ปานกลาง

ตารางที่ 25 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียนในด้านเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้านครูที่อยู่ใกล้โรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.87$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน มากที่สุด คือ เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง ($\bar{x} = 3.41$) รองลงมา คือ มอบหมายให้ติดตามอ่านข่าว บทความจากสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองโดยการประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงในตอนเช้า และบทบาทของครูที่บ้านอยู่ใกล้โรงงานในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนน้อยที่สุด คือ จัดหาสไลด์ วิดีทัศน์ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้านครูที่อยู่ใกล้โรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.85$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูที่บ้านอยู่ใกล้โรงงานในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนมากที่สุด คือ เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง ($\bar{x} = 3.59$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง โดยการประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงตอนเช้าและบทบาทของครูที่บ้านอยู่ใกล้โรงงานในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนน้อยที่สุดคือ จัดกิจกรรมประกวด แต่งเพลง ร้องเพลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านการป้องกันรักษา จำแนกตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้าน

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ

ด้านการป้องกันรักษา

- นำเสนอข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการ
ทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนถึง
ปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น 2.59 1.19 ปานกลาง 2.70 1.07 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึง
สาเหตุการทำลายแม่น้ำแม่กลอง 3.07 1.13 ปานกลาง 2.97 1.05 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปราย
ถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจของการ
ทำลายแม่น้ำแม่กลอง 2.93 1.09 ปานกลาง 2.90 1.06 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มอภิปรายถึงผล
กระทบของพฤติกรรมทิ้งขยะและ
สิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำแม่กลอง 3.14 1.13 ปานกลาง 3.21 1.09 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปราย
ถึงแนวทางในการแก้ปัญหาการทำลาย
แม่น้ำแม่กลอง และเสนอแนวทางใน
การแก้ไขและป้องกันการทำลายแม่น้ำ
แม่กลอง 3.02 1.13 ปานกลาง 3.11 1.09 ปานกลาง
- จัดให้มีกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันรักษา
แม่น้ำแม่กลอง เช่น เดินรณรงค์ 2.93 1.32 ปานกลาง 2.79 1.26 ปานกลาง

ตารางที่ 26 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
7. จัดตั้งคณะกรรมการนักเรียนดูแล รับผิดชอบโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับ การรักษาและอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.84	1.33	ปานกลาง	2.86	1.24	ปานกลาง
8. ครูร่วมเป็นคณะกรรมการดูแล รับผิดชอบโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับ การป้องกันรักษาและอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	2.98	1.27	ปานกลาง	3.03	1.23	ปานกลาง
9. ชักจูง โน้มน้าว คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม หรือชมรมอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.93	1.34	ปานกลาง	2.84	1.17	ปานกลาง
10. ให้คำแนะนำ ชักชวนนักเรียนและ ประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูล ต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง	3.96	0.96	มาก	3.88	1.01	มาก
11. จัดให้มีที่เก็บขยะ และทำลายขยะที่ ถูกส่งลักษณะที่โรงเรียนและบ้าน	4.23	0.74	มาก	4.12	0.86	มาก
12. จัดให้มีกิจกรรมโครงการแยกแยะขยะ ที่โรงเรียนและที่บ้าน	3.68	0.98	มาก	3.41	1.03	ปานกลาง
13. จัดให้มีบ่อขีมี หลุมขีมี ที่โรงเรียนและ ที่บ้าน	3.36	1.06	ปานกลาง	3.18	1.14	ปานกลาง

ตารางที่ 26 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
14. จัดทำแผ่นป้ายประกาศ คำขวัญ เพื่อ เตือนให้ทุกคนรักษาความสะอาดแม่น้ำ แม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ ต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชน	3.61	1.32	มาก	3.49	1.12	ปานกลาง
15. จัดกิจกรรมประกวดคำขวัญ บทกลอน เพื่อป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำ ไปติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน และชุมชน	3.46	1.27	ปานกลาง	3.22	1.15	ปานกลาง
16. จัดกิจกรรมประกวดเรียงความ เพื่อ ป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไป ติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.14	1.23	ปานกลาง	3.12	1.10	ปานกลาง
17. จัดกิจกรรมประกวดวาดภาพ เพื่อป้องกัน รักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตาม สถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.11	1.30	ปานกลาง	3.09	1.10	ปานกลาง
18. สนทนาให้นักเรียนเห็นความจำเป็นของ การมีกฎหมายห้าม หรือบทลงโทษ เพื่อ ป้องกันและรักษาแม่น้ำแม่กลอง	3.36	1.08	ปานกลาง	3.26	1.03	ปานกลาง
รวม	3.24	0.88	ปานกลาง	2.84	0.81	ปานกลาง

ตารางที่ 26 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน ในด้านการป้องกันรักษา ตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้านครูที่อยู่ใกล้โรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.24$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนมากที่สุด คือ จัดให้มีที่เก็บขยะและทำลายขยะที่ถูกสุขลักษณะที่โรงเรียนและที่บ้าน ($\bar{x} = 4.23$) รองลงมา คือ ให้คำแนะนำ ชักชวนนักเรียนและประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่บ้านอยู่ใกล้โรงงานในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียน น้อยที่สุด คือ นำเสนอข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองให้แก่เรียน ตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้านครูที่อยู่ใกล้โรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.84$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูที่บ้านอยู่ใกล้โรงงานในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนมากที่สุด คือ จัดให้มีที่เก็บขยะ และทำลายขยะที่ถูกสุขลักษณะที่โรงเรียนและที่บ้าน ($\bar{x} = 4.12$) รองลงมา คือ ให้คำแนะนำชักชวนนักเรียนและประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่บ้านอยู่ใกล้โรงงานในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียน น้อยที่สุด คือ นำเสนอข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านการปรับปรุงพื้นที่ จำแนกตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้าน

	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
	\bar{x}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน			ระดับปฏิบัติ			ระดับปฏิบัติ

ด้านการปรับปรุงพื้นที่

- จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการทำความสะอาด และพัฒนาแม่น้ำแม่กลอง เช่น เก็บผักตบชวา และเก็บเศษขยะต่าง ๆ 3.02 1.25 ปานกลาง 2.99 1.19 ปานกลาง
- ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน ในการจัดตั้งโครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟู และอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง 3.07 1.25 ปานกลาง 2.99 1.13 ปานกลาง
- รณรงค์ให้ภาครัฐและเอกชนมีการทำน้ำเสียให้กลับตักก่อนทิ้งลงสู่แม่น้ำแม่กลอง 2.43 1.21 น้อย 2.44 1.05 น้อย
- จัดกิจกรรมเดินรณรงค์เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนให้ช่วยกันปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแม่น้ำแม่กลองให้ดีขึ้น 2.64 1.20 ปานกลาง 2.56 1.14 ปานกลาง
- ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน และชุมชน ให้มีการประกวดโครงการบ้านรักแม่กลอง 2.73 1.17 ปานกลาง 2.60 1.15 ปานกลาง
- จัดกิจกรรมสำรวจบ้านของนักเรียนเกี่ยวกับที่ทิ้งขยะ ปริมาณขยะ ที่เผาขยะ หลุมฝังขยะ ห้องส้วม การกำจัดน้ำเสีย การระบายน้ำ 2.89 1.13 ปานกลาง 2.85 1.13 ปานกลาง

ตารางที่ 27 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
7. รณรงค์ให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลด การพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน	3.50	1.15	มาก	3.38	1.10	ปานกลาง
8. จัดดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการรักษ์แม่กลอง เยาวชนอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง บ้านรักแม่กลอง	2.89	1.17	ปานกลาง	2.95	1.19	ปานกลาง
9. เก็บข้อมูลและจัดทำทำเนียบหน่วยงาน และชมรมที่ดำเนินการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	2.46	1.23	น้อย	2.40	1.11	น้อย
10. สรุปลักษณะปัญหาแม่น้ำแม่กลองที่เกิน ความสามารถที่จะดำเนินการเองได้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเหลือ แก้ปัญหา	2.64	1.20	ปานกลาง	2.37	1.02	น้อย
รวม	2.83	1.00	ปานกลาง	2.75	0.90	ปานกลาง

ตารางที่ 27 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ในด้านการปรับปรุงพื้นที่ ตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้านครูที่อยู่ใกล้โรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ มาตรการให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมา คือ ร่วมมือกับคณะครู นักเรียนในการจัดตั้งโครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟู และอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่บ้านอยู่ใกล้โรงงานในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน น้อยที่สุด คือ มาตรการให้ภาครัฐและภาคเอกชนมีการทำน้ำเสียให้กลับตักก่อนทิ้งลงสู่แม่น้ำแม่กลอง

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้านครูที่อยู่ใกล้โรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูที่บ้านอยู่ใกล้โรงงานในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ มาตรการให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.38$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน ในการทำความสะอาดและพัฒนาแม่น้ำแม่กลอง เช่น เก็บผักตบชวา และเก็บเศษขยะต่าง ๆ ร่วมมือกับคณะครูนักเรียน ในการจัดตั้งโครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟู และอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่บ้านอยู่ใกล้โรงงานในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน น้อยที่สุด คือ สรุปลงปัญหาแม่น้ำแม่กลองที่เกินความสามารถที่จะดำเนินการเองได้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเหลือแก้ปัญหา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์
แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ จำแนกตามสถานที่ใกล้เคียง
กับบ้าน

	บ้านใกล้โรงงาน		บ้านไกลโรงงาน	
บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
	การ	ปฏิบัติ	การ	ปฏิบัติ

ด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์

- จัดป้ายนิเทศและติดคำขวัญณรงค์ให้มิ
การนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์อื่น เช่น
นำน้ำจากบ่อซึมบ่อที่ 2,3 กลับมารด
ต้นไม้ 3.14 1.25 ปานกลาง 2.75 1.12 ปานกลาง
- นำน้ำที่เหลือจากการชะล้าง ทำความ
สะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์อื่น เช่น
ใช้ล้างพื้น ใช้รดต้นไม้ 3.68 1.14 มาก 3.47 1.02 ปานกลาง
- แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการ
ซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ 3.98 0.98 มาก 3.67 0.99 มาก
- แบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึงผลเสีย
ของการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ
ลงในน้ำ ทำให้ไม่สามารถนำน้ำมา
ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
เช่น ทวงการเกษตร ล้างจาน 3.66 1.12 มาก 3.53 1.01 มาก

ตารางที่ 28 (ต่อ)

	บ้านใกล้โรงงาน			บ้านไกลโรงงาน		
	\bar{X}	SD.	ระดับ	\bar{X}	SD.	ระดับ
บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน			การ ปฏิบัติ			การ ปฏิบัติ
5. อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงาม ตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่ น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้า น้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้าน ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ	3.80	1.00	มาก	3.67	0.99	มาก
6. นำผักตบชวาในแม่น้ำมาใช้ประดิษฐ์ เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิด ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำ เป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ	2.77	1.22	ปานกลาง	2.77	1.12	ปานกลาง
7. นำดินและวัชพืช เช่น สาหร่าย ที่ได้ จากการขุดลอกแม่น้ำมาใส่โคนต้นไม้ ทำปุ๋ย	2.75	1.16	ปานกลาง	2.82	1.11	ปานกลาง
รวม	3.40	0.89	ปานกลาง	3.24	0.75	ปานกลาง

ตารางที่ 28 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เด็กเรียน
ในด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ ตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้านครูที่อยู่ใกล้โรงงาน อยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการ

ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียนมากที่สุด คือ แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ ($\bar{x} = 3.98$) รองลงมา คือ อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน น้อยที่สุด คือ นำดิน และวัชพืช เช่น สาหร่ายที่ได้จากการขุดลอกแม่น้ำมาใส่โคนต้นไม้ทำปุ๋ย

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน ตามสถานที่ใกล้เคียงกับบ้านครูที่อยู่ไกลโรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.24$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูที่บ้านอยู่ไกลโรงงานในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียนมากที่สุด คือ แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้า น้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ ($\bar{x} = 3.67$) รองลงมา คือ แบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึงผลเสียของการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในน้ำ ทำให้ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทางการเกษตร ล้างจาน และบทบาทของครูที่บ้านอยู่ไกลโรงงานในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่ นักเรียน น้อยที่สุด คือ จัดป้ายนิเทศ และติดคำขวัญ รณรงค์ให้มีการนำกลับมาใช้ประโยชน์อีก เช่น นำน้ำจากบ่อซึมบ่อที่ 2,3 กลับมารดต้นไม้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านสร้าง
 ความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน	อนุปริญญา		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี				
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
ด้านสร้างความรู้ความเข้าใจ									
1. มอบหมายให้ติดตามอ่านข่าว บทความจาก สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง	3.29	1.10	ปานกลาง	3.21	0.91	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก
2. มอบหมายให้มีการฟัง และติดตามข่าวจาก วิทยุเกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง	3.14	0.88	ปานกลาง	3.15	0.93	ปานกลาง	3.75	0.50	มาก
3. มอบหมายให้มีการดูและติดตามข่าวจาก โทรทัศน์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง	3.03	1.07	ปานกลาง	3.11	0.96	ปานกลาง	3.75	0.50	มาก
4. จัดป้ายนิเทศข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับ แม่น้ำแม่กลอง	3.09	1.04	ปานกลาง	3.18	1.04	ปานกลาง	3.75	0.50	มาก
5. จัดนิทรรศการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับ การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	3.00	1.11	ปานกลาง	3.15	1.06	ปานกลาง	3.50	0.58	มาก
6. จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง โดยการประชาสัมพันธ์ หน้าเสาธงตอนเช้า	3.26	1.07	ปานกลาง	3.36	1.08	ปานกลาง	2.50	0.58	ปานกลาง
7. ร่วมมือกับคณะครู นักเรียนและชุมชนออก เสียงตามสาย หรือหอกระจายข่าวเกี่ยวกับ การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.49	1.07	น้อย	2.94	1.12	ปานกลาง	2.50	1.00	ปานกลาง

ตารางที่ 29 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน	อนุปริญา		ปริญาตรี		สูงกว่าปริญาตรี				
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
8. ให้รายงานผลการเปรียบเทียบจากการ สังเกตสภาพน้ำเสียในแม่น้ำแม่กลองจาก รูปภาพและจากแม่น้ำจริง	2.94	0.95	ปานกลาง	2.80	1.01	ปานกลาง	3.00	0.82	ปานกลาง
9. จัดกิจกรรมประกวดร้องเพลงเกี่ยวกับการ อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.03	0.98	น้อย	2.29	1.03	น้อย	2.25	0.96	น้อย
10. จัดกิจกรรมประกวดแต่งเพลงและร้องเพลง เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	1.89	0.96	น้อย	2.13	1.01	น้อย	2.50	0.58	ปานกลาง
11. ให้มีการรวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่ เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนขึ้น	2.54	1.04	ปานกลาง	2.54	1.06	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง
12. จัดหาเอกสาร หนังสือ วารสารที่เป็น ความรู้และข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับแม่น้ำ แม่กลองให้นักเรียนศึกษา	2.89	1.13	ปานกลาง	3.02	1.03	ปานกลาง	3.00	0.82	ปานกลาง
13. จัดทำสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร จุลสารเพื่อ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง	2.34	1.16	น้อย	2.65	1.16	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง
14. ร่วมมือกับนักเรียนจัดทำเอกสาร แนวทาง ดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	2.23	1.11	น้อย	2.66	1.15	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง

ตารางที่ 29 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน	อนุประญา			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
15. จัดทาลาไลด์ วิดีทัศน์ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับ แม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา	1.77	0.97	น้อย	2.12	0.99	น้อย	2.00	0.00	น้อย
16. เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือชมรม อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองของโรงเรียน และชุมชน	2.49	1.15	น้อย	2.72	1.25	ปานกลาง	2.00	0.82	น้อย
17. ชักชวนนักเรียน ประชาชน เข้าร่วมเป็น สมาชิกของกลุ่ม หรือชมรมอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลองของโรงเรียน และชุมชน	2.57	1.17	ปานกลาง	2.87	1.30	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง
18. จัดให้มีการประชุมร่วมกัน ระหว่างครู นักเรียน และประชาชนในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.49	1.20	น้อย	2.82	1.17	ปานกลาง	2.25	1.26	น้อย
19. ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการเผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับการใช้ การรักษา การพัฒนาคุณภาพแม่น้ำแม่กลอง	2.97	1.25	ปานกลาง	3.21	1.08	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง
20. เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	3.49	1.10	ปานกลาง	3.56	1.07	มาก	4.00	1.41	มาก
รวม	2.69	0.77	ปานกลาง	2.87	0.79	ปานกลาง	2.93	0.45	ปานกลาง

ตารางที่ 29 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนในด้านสร้างความรู้ความเข้าใจ ตามวุฒิการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการ ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนและนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง ($\bar{x} = 3.49$) รองลงมา คือ มอบหมายให้ติดตามอ่านข่าว บทความจากสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ จัดทาสไลด์ วิดิทัศน์ ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ตามวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.87$) และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำของครูระดับปริญญาตรีมากที่สุด คือ เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนและนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง ($\bar{x} = 3.56$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง โดยการประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงในตอนเช้า และบทบาทของครูระดับปริญญาตรีในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ จัดทาสไลด์ วิดิทัศน์ ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา

และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนตามวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูระดับสูงกว่าปริญญาตรีในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำมากที่สุด คือ เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนและนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง มอบหมายให้ติดตามอ่านข่าว บทความจากสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง ($\bar{x} = 4.00$) รองลงมา คือ มอบหมายให้มีการฟัง และติดตามข่าวจากวิทยุเกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง มอบหมายให้มีการดูและติดตามข่าวจากโทรทัศน์เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง จัดป้ายนิเทศข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลอง จัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูระดับสูงกว่าปริญญาตรี ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ จัดทาสไลด์ วิดิทัศน์ ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือชมรมอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองของโรงเรียนและชุมชน

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน
ด้านการป้องกันรักษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน	อนุปริญญา			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ

ด้านการป้องกันรักษา

- นำเสนอข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการ
ทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน
เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น
2.74 1.01 ปานกลาง 2.66 1.09 ปานกลาง 3.75 0.96 มาก
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึง
สาเหตุการทำลายแม่น้ำแม่กลอง
2.77 0.94 ปานกลาง 3.00 1.07 ปานกลาง 3.50 0.58 มาก
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึง
ผลกระทบทางเศรษฐกิจของการทำลาย
แม่น้ำแม่กลอง
2.77 0.94 ปานกลาง 2.90 1.07 ปานกลาง 3.75 0.96 มาก
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มอภิปรายถึงผลกระทบ
ของพฤติกรรมทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลลง
ในแม่น้ำแม่กลอง
3.14 0.88 ปานกลาง 3.20 1.12 ปานกลาง 3.50 0.58 มาก
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึง
แนวทางในการแก้ปัญหาการทำลายแม่น้ำ
แม่กลอง และเสนอแนวทางในการแก้ไข
และป้องกันการทำลายแม่น้ำแม่กลอง
3.03 0.98 ปานกลาง 3.11 1.11 ปานกลาง 3.25 0.50 ปานกลาง
- จัดให้มีกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันรักษา
แม่น้ำแม่กลอง เช่น เดินรณรงค์
2.46 1.25 น้อย 2.86 1.27 ปานกลาง 2.50 0.58 ปานกลาง

ตารางที่ 30 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน	อนุรักษ์			ปรีชา			สูงกว่าปรีชา		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
7. จัดตั้งคณะกรรมการนักเรียนและรับผิดชอบ โครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการรักษาและ อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.63	1.26	ปานกลาง	2.88	1.25	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
8. ครูร่วมเป็นคณะกรรมการดูแลรับผิดชอบ โครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการป้องกันรักษา และอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.86	1.26	ปานกลาง	3.05	1.23	ปานกลาง	2.75	1.26	ปานกลาง
9. ชักจูง โน้มน้าวคณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือชมรมอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง	2.80	1.26	ปานกลาง	2.85	1.19	ปานกลาง	3.25	0.50	ปานกลาง
10. ให้คำแนะนำ ชักชวนนักเรียนและประชาชน ไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงใน แม่น้ำแม่กลอง	3.77	1.09	มาก	3.92	0.98	มาก	3.25	1.50	ปานกลาง
11. จัดให้มีที่เก็บขยะ และทำลายขยะที่ถูก สุญลักษณ์ที่โรงเรียนและบ้าน	4.06	0.87	มาก	4.15	0.84	มาก	4.00	0.82	มาก
12. จัดให้มีกิจกรรมโครงการแยกขยะที่ โรงเรียนและที่บ้าน	3.31	1.11	ปานกลาง	3.46	1.01	ปานกลาง	3.50	1.29	มาก
13. จัดให้มีบ่อขี้มูลขี้ที่โรงเรียนและที่บ้าน	2.89	1.13	ปานกลาง	3.24	1.12	ปานกลาง	3.25	1.50	ปานกลาง

ตารางที่ 30 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน	อนุปริญา		ปริญาตรี		สูงกว่าปริญาตรี				
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
14. จัดทำแผ่นป้าย ประกาศ คำขวัญ เพื่อเตือน ให้ทุกคนรักษาความสะอาดแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ใน โรงเรียนและชุมชน	3.31	1.18	ปานกลาง	3.54	1.14	มาก	2.75	1.50	ปานกลาง
15. จัดกิจกรรมประกวด คำขวัญ บทกลอนเพื่อ ป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชน	3.00	1.14	ปานกลาง	3.29	1.17	ปานกลาง	2.75	1.50	ปานกลาง
16. จัดกิจกรรมประกวดเรียงความ เพื่อป้องกัน รักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตาม สถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน	2.94	1.22	ปานกลาง	3.13	1.11	ปานกลาง	3.50	0.58	มาก
17. จัดกิจกรรมประกวดวาดภาพ เพื่อป้องกัน รักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตาม สถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน	2.86	1.12	ปานกลาง	3.12	1.13	ปานกลาง	3.25	0.96	ปานกลาง
18. สนทนาให้นักเรียนเห็นความจำเป็นของการ มีกฎข้อห้ามหรือบทลงโทษ เพื่อป้องกันและ รักษาแม่น้ำแม่กลอง	3.29	1.07	ปานกลาง	3.27	1.03	ปานกลาง	3.75	0.96	มาก
รวม	3.04	0.81	ปานกลาง	3.20	0.82	ปานกลาง	3.29	0.82	ปานกลาง

ตารางที่ 30 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนในด้านการป้องกันรักษา ตามวุฒิการศึกษาระดับอนุปริญญา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.04$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ จัดให้มีที่เก็บขยะ และทำลายขยะที่ถูกละทิ้งขณะที่โรงเรียนและที่บ้าน ($\bar{x} = 4.06$) รองลงมา คือ ให้คำแนะนำ ชักชวนนักเรียนและประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ จัดให้มีกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง เช่น เดินรณรงค์

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ตามวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.20$) และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูระดับปริญญาตรีในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ จัดให้มีที่เก็บขยะและทำลายขยะที่ถูกละทิ้งขณะที่โรงเรียนและที่บ้าน ($\bar{x} = 4.15$) รองลงมา คือ ให้คำแนะนำชักชวนนักเรียนและประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูระดับปริญญาตรีในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ ร่วมมือกับคณะครูนักเรียน ในการจัดตั้งโครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟูและอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง

และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ตามวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$) และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูระดับสูงกว่าปริญญาตรีในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ จัดให้มีที่เก็บขยะ และทำลายขยะที่ถูกละทิ้งขณะที่โรงเรียนและที่บ้าน ($\bar{x} = 4.00$) รองลงมา คือ นำเสนอข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลอง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจของการทำลายแม่น้ำแม่กลอง สนทนาให้นักเรียนเห็นความจำเป็นของการมีกฎ ข้อห้าม หรือบทลงโทษ เพื่อป้องกันและรักษาแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูระดับสูงกว่าปริญญาตรี ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ จัดให้มีกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง เช่น เดินรณรงค์

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน
ด้านการปรับปรุงฟื้นฟู จำแนกตามวุฒิการศึกษา

	อนุปริญญา		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	
	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ
	\bar{x} S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x} S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x} S.D.	การปฏิบัติ

ด้านการปรับปรุงฟื้นฟู

- จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียน
และชุมชนในการทำความสะอาดและ
พัฒนาแม่น้ำแม่กลอง เช่น เก็บผักตบ
ชวา และเก็บเศษขยะต่าง ๆ 2.71 1.07 ปานกลาง 3.02 1.21 ปานกลาง 3.75 1.25 มาก
- ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน ในการจัด
ตั้งโครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟู และ
อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง 2.66 1.16 ปานกลาง 2.04 1.14 น้อย 3.50 0.58 มาก
- รณรงค์ให้ภาครัฐ และภาคเอกชนมีการ
ทำน้ำเสียให้กลับดี ก่อนทิ้งลงสู่แม่น้ำ
แม่กลอง 3.34 1.03 ปานกลาง 2.43 1.06 น้อย 4.00 0.82 มาก
- จัดกิจกรรมเดินรณรงค์เพื่อเป็นการ
ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนให้ช่วยกัน
ปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแม่น้ำแม่กลอง
ให้ดีขึ้น 2.26 1.07 น้อย 2.61 1.15 ปานกลาง 2.75 0.96 ปานกลาง
- ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน และชุมชน
จัดให้มีการประกวด โครงการบ้านรัก
แม่กลอง 2.31 1.05 น้อย 2.65 1.15 ปานกลาง 3.00 1.15 ปานกลาง

ตารางที่ 31 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน	อนุปรัชญา		ปรัชญาตรี		สูงกว่าปรัชญาตรี				
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
6. จัดกิจกรรมสำรวจบ้านของนักเรียน เกี่ยวกับที่ตั้งขยะ ปริมาณขยะ ที่เผา ขยะ หลุมฝังขยะ ห้องส้วม การ กำจัดน้ำเสีย การระบายน้ำ	2.71	1.18	ปานกลาง	2.87	1.12	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
7. รณรงค์ให้มีการปลูกต้นไม้ เพื่อช่วย ลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน	3.23	1.35	ปานกลาง	3.42	1.07	ปานกลาง	3.00	1.15	ปานกลาง
8. จัดดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการรักษ์แม่กลอง เยาวชนอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง บ้านรักแม่กลอง	2.80	1.23	ปานกลาง	2.96	1.18	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง
9. เก็บข้อมูลและจัดทำทำเนียบหน่วยงาน และชมรมที่ดำเนินการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	2.29	1.07	น้อย	2.41	1.13	น้อย	3.25	0.96	ปานกลาง
10. สรุปสภาพปัญหาแม่น้ำแม่กลองที่เกิน ความสามารถที่จะดำเนินการเองได้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเหลือ แก้ปัญหา	2.46	1.09	น้อย	2.39	1.08	น้อย	3.25	1.26	ปานกลาง
รวม	2.58	0.89	ปานกลาง	2.78	0.92	ปานกลาง	3.23	0.56	ปานกลาง

ตารางที่ 31 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ในด้านการปรับปรุงฟื้นฟูตามวุฒิการศึกษาระดับอนุปริญญา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ มาตรการให้ภาครัฐและภาคเอกชน มีการทำน้ำเสียให้กลับคืนก่อนทิ้งลงสู่แม่น้ำแม่กลอง ($\bar{X} = 3.34$) รองลงมา คือ มาตรการให้มีการปลูกต้นไม้ เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำบริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมเดินรณรงค์ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนให้ช่วยกันปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแม่น้ำแม่กลองให้ดีขึ้น

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ตามวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$) และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูระดับปริญญาตรีในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ มาตรการให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.42$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการทำความสะอาดพัฒนาแม่น้ำแม่กลอง เช่น เก็บผักตบชวา และเก็บเศษขยะต่าง ๆ และบทบาทของครูระดับปริญญาตรี ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน ในการจัดตั้งโครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟู และอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง

และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ตามวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูระดับสูงกว่าปริญญาตรีในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ มาตรการให้ภาครัฐและภาคเอกชนมีการทำน้ำเสียให้กลับคืนก่อนทิ้งลงสู่แม่น้ำแม่กลอง ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการทำความสะอาด และพัฒนาแม่น้ำแม่กลอง เช่น เก็บผักตบชวา และเก็บเศษขยะต่าง ๆ และบทบาทของครูระดับสูงกว่าปริญญาตรีในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมเดินรณรงค์ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนให้ช่วยกันปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแม่น้ำแม่กลองให้ดีขึ้น จัดดำเนินโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการรักษแม่กลอง เยาวชนอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง บ้านรักแม่กลอง

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน
ด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน	อนุปริญญา			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
1. จัดป้ายนิเทศและติดคำขวัญณรงค์ ให้มีการนำกลับมาใช้ประโยชน์ อีก เช่น นำน้ำจากบ่อซึม บ่อที่ 2,3 กลับมารดต้นไม้	2.60	1.17	ปานกลาง	2.83	1.14	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง
2. นำน้ำที่เหลือจากการชะล้าง ทำ ความสะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ อีก เช่น ใช้ล้างพื้น ใช้รดต้นไม้	3.40	0.95	ปานกลาง	3.51	1.05	มาก	3.50	0.58	มาก
3. แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจาก การใช้ชักผ้าแล้วมารดต้นไม้	3.60	1.01	มาก	3.74	0.97	มาก	3.00	1.41	ปานกลาง
4. แบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึงผลเสีย ของการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในน้ำ ทำให้ไม่สามารถนำน้ำ มาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ได้ เช่น ทางการเกษตร ล้างจาน	3.49	1.01	ปานกลาง	3.56	1.03	มาก	3.25	0.96	ปานกลาง
5. อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงาม ตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ เป็นสถานที่ น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำ เสียก็จะไม่มีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยว พักผ่อนหย่อนใจ	3.57	0.92	มาก	3.70	1.00	มาก	3.75	0.50	มาก

ตารางที่ 32 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน	อนุปริญา			ปริญาตรี			สูงกว่าปริญาตรี		
	ระดับ			ระดับ			ระดับ		
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ
6. นำผักตบชวาในแม่น้ำมาใช้ประดิษฐ์ เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิด ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำ เป็นป้อ ทำของใช้ต่าง ๆ	2.66	1.00	ปานกลาง	2.77	1.15	ปานกลาง	3.75	0.50	มาก
7. นำดิน และวัชพืช เช่น สาหร่าย ที่ได้ จากการขุดลอกแม่น้ำมาใส่โคนต้นไม้ ทำป้อ	2.71	1.13	ปานกลาง	2.82	1.12	ปานกลาง	3.25	0.96	ปานกลาง
รวม	3.15	0.83	ปานกลาง	3.27	0.77	ปานกลาง	3.32	0.65	ปานกลาง

ตารางที่ 32 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน ในด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ตามวิถีการศึกษาระดับอนุปริญา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียนมากที่สุด คือ แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ ($\bar{X} = 3.60$) รองลงมา คือ อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ และบทบาทของครูระดับอนุปริญาในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เรียน น้อยที่สุด คือ จัดป่าอนุรักษ์ และติดคำขวัญณรงค์ให้มีการนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์ อีกเช่น ใช้ล้างพื้น ใช้รดต้นไม้

ส่วนบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ตามวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$) และเมื่อนิจารราแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครุระดับปริญญาตรีในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ ($\bar{x} = 3.74$) รองลงมา คือ อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ และบทบาทของครุระดับปริญญาตรีในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน น้อยที่สุด คือ นำผักตบชวาในแม่น้ำมาประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำเป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ

และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ตามวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$) และเมื่อนิจารณาแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครุระดับสูงกว่าปริญญาตรีในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน มากที่สุด คือ อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ นำผักตบชวาในแม่น้ำมาประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำเป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ ($\bar{x} = 3.75$) รองลงมา คือ นำน้ำที่เหลือจากการชะล้างทำความสะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์อีก เช่น ใช้ล้างพื้น ใช้รดต้นไม้ และบทบาทของครุระดับสูงกว่าปริญญาตรีในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน น้อยที่สุด คือ จัดป้ายนิเทศและติดคำขวัญรณรงค์ให้มีการนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์อีก เช่น นำน้ำจากบ่อซึมที่ 2, 3 กลับมารดต้นไม้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่ น้ำให้แก่นักเรียนด้านสร้าง
ความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามความสัมพันธ์กับการใช้แม่ น้ำ

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่ น้ำให้แก่นักเรียน	ใช้น้ำจากแม่ น้ำแม่ กลอง		น้ำประปา		น้ำบาดาล, บ่อ				
	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ			
	\bar{x}	S.D.	การ	\bar{x}	S.D.	การ	\bar{x}	S.D.	การ
			ปฏิบัติ			ปฏิบัติ			ปฏิบัติ
1. มอบหมายให้ติดตามอ่านข่าว บทความ จากสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับแม่ น้ำแม่ กลอง	3.34	0.96	ปานกลาง	3.21	0.94	ปานกลาง	3.08	0.98	ปานกลาง
2. มอบหมายให้มีการฟัง และติดตามข่าว จากวิทยุเกี่ยวกับแม่ น้ำแม่ กลอง	3.20	0.94	ปานกลาง	3.18	0.92	ปานกลาง	2.98	0.94	ปานกลาง
3. มอบหมายให้มีการดู และติดตามข่าวจาก โทรทัศน์เกี่ยวกับแม่ น้ำแม่ กลอง	3.13	1.00	ปานกลาง	3.15	0.96	ปานกลาง	2.94	0.96	ปานกลาง
4. จัดป้ายนิเทศข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับ แม่ น้ำแม่ กลอง	3.39	0.93	ปานกลาง	3.17	1.05	ปานกลาง	2.85	1.11	ปานกลาง
5. จัดนิทรรศการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับ การอนุรักษ์แม่ น้ำแม่ กลอง	3.39	0.99	ปานกลาง	3.12	1.03	ปานกลาง	2.81	1.17	ปานกลาง
6. จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ อนุรักษ์แม่ น้ำแม่ กลอง โดยการ ประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงตอนเช้า	3.60	1.04	มาก	3.34	1.05	ปานกลาง	2.90	1.09	ปานกลาง
7. ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน และชุมชน ออกเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าว เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่ น้ำแม่ กลอง	3.07	1.12	ปานกลาง	2.83	1.11	ปานกลาง	2.73	1.12	ปานกลาง

ตารางที่ 33 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน	ใช้น้ำจากแม่น้ำแม่กลอง		น้ำประปา		น้ำบาดาล, บ่อ				
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
8. ให้อำนาจผลการเปรียบเทียบจากการ สังเกตสภาพน้ำเสียในแม่น้ำแม่กลอง จากรูปภาพ และจากแม่น้ำจริง	3.01	0.98	ปานกลาง	2.78	0.99	ปานกลาง	2.62	1.01	ปานกลาง
9. จัดกิจกรรมประกวดร้องเพลงเกี่ยวกับ การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.32	1.01	น้อย	2.29	1.04	น้อย	2.06	1.00	น้อย
10. จัดกิจกรรมประกวดแต่งเพลง และ ร้องเพลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	2.11	0.98	น้อย	2.17	1.00	น้อย	1.90	1.05	น้อย
11. ให้มีการรวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลอง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็น ปัญหาชัดเจนขึ้น	2.66	1.02	ปานกลาง	2.55	1.08	ปานกลาง	2.33	1.00	น้อย
12. จัดหาเอกสาร หนังสือ วารสารที่เป็น ความรู้และข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับแม่น้ำ แม่กลองให้นักเรียนศึกษา	3.06	0.94	ปานกลาง	3.02	1.01	ปานกลาง	3.89	1.26	มาก
13. จัดทำสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร จุลสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง	2.64	1.14	ปานกลาง	2.60	1.13	ปานกลาง	2.64	1.30	ปานกลาง
14. ร่วมมือกับนักเรียนจัดทำเอกสาร แนวทางดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง	2.68	1.07	ปานกลาง	2.60	1.16	ปานกลาง	2.52	1.24	ปานกลาง

ตารางที่ 33 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน	ใช้น้ำจากแม่น้ำแม่กลอง			น้ำประปา			น้ำบาดาล. ข้อ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
15. จัดทาสไลด์ วิดีทัศน์ ที่เป็นความรู้ เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา	1.98	0.94	น้อย	2.17	1.02	น้อย	1.92	0.99	น้อย
16. เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือชมรม อนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองของโรงเรียนและ ชุมชน	2.79	1.24	ปานกลาง	2.72	1.23	ปานกลาง	2.40	1.26	น้อย
17. ชักชวนนักเรียน ประชาชน เข้าร่วม เป็นสมาชิกของกลุ่ม หรือชมรมอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลองของโรงเรียนและชุมชน	2.85	1.32	ปานกลาง	2.92	1.23	ปานกลาง	2.52	1.38	ปานกลาง
18. จัดให้มีการประชุมร่วมกัน ระหว่างครู นักเรียน และประชาชน ในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.85	1.12	ปานกลาง	2.81	1.18	ปานกลาง	2.856	1.23	ปานกลาง
19. ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้ การ รักษา การพัฒนาคุณภาพแม่น้ำแม่กลอง	3.33	1.04	ปานกลาง	3.18	1.08	ปานกลาง	2.92	1.23	ปานกลาง
20. เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	3.75	0.96	มาก	3.57	1.07	มาก	3.21	1.21	ปานกลาง
รวม	2.96	0.69	ปานกลาง	2.87	0.79	ปานกลาง	2.64	0.88	ปานกลาง

ตารางที่ 33 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ในด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจ ตามความสัมพันธ์กับการใช้แม่น้ำของครูที่ใช้มาจากแม่น้ำแม่กลองโดยตรง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.96$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ เป็นผู้นำ และแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง ($\bar{x} = 3.75$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง โดยการประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงตอนเช้า และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์ น้อยที่สุด คือ จัดทาสไลด์ วิดีทัศน์ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา

ส่วนบทบาทของครูที่ใช้น้ำประปาในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.87$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูที่ใช้น้ำประปาในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน มากที่สุด คือ เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง ($\bar{x} = 3.57$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง โดยการประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงในตอนเช้า และบทบาทของครูที่ใช้น้ำประปาในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน น้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมประกวดแต่งเพลง และร้องเพลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลองจัดทาสไลด์ วิดีทัศน์ ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา

และบทบาทของครูที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.64$) และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน มากที่สุด คือ จัดหาเอกสารหนังสือ วารสารที่เป็นความรู้ และข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับแม่น้ำแม่กลองให้นักเรียนศึกษา ($\bar{x} = 3.89$) รองลงมา คือ เป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และนักเรียนในการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน น้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมประกวดแต่งเพลง และร้องเพลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านการป้องกันรักษา จำแนกตามความสัมพันธ์กับการใช้แม่น้ำ

บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน	ใช้น้ำจากแม่น้ำแม่กลอง		น้ำประปา		น้ำบาดาล, บ่อ	
	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ
	\bar{x} S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x} S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x} S.D.	การปฏิบัติ

ด้านการป้องกันรักษา

- นำเสนอข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น 2.78 1.07 ปานกลาง 2.70 1.06 ปานกลาง 2.48 1.16 น้อย
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึงสาเหตุการทำลายแม่น้ำแม่กลอง 3.09 0.97 ปานกลาง 2.97 1.07 ปานกลาง 2.83 1.13 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจของการทำลายแม่น้ำแม่กลอง 2.97 0.94 ปานกลาง 2.93 1.09 ปานกลาง 2.67 1.12 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มอภิปรายถึงผลกระทบของพฤติกรรมทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำแม่กลอง 3.31 1.08 ปานกลาง 3.18 1.07 ปานกลาง 3.08 1.20 ปานกลาง
- จัดให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึงแนวทางในการแก้ปัญหาการทำลายแม่น้ำแม่กลอง และเสนอแนวทางในการแก้ไขและป้องกันการทำลายแม่น้ำแม่กลอง 3.28 1.05 ปานกลาง 3.10 1.10 ปานกลาง 2.81 1.09 ปานกลาง
- จัดให้มีกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง เช่น เดินรณรงค์ 2.73 1.21 ปานกลาง 2.93 1.27 ปานกลาง 2.54 1.32 ปานกลาง

ตารางที่ 34 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน	ให้น้ำจากแม่น้ำแม่กลอง		น้ำประปา		น้ำบาดาล, บ่อ				
	ระดับ \bar{X} S.D.	การ ปฏิบัติ	ระดับ \bar{X} S.D.	การ ปฏิบัติ	ระดับ \bar{X} S.D.	การ ปฏิบัติ			
7. จัดตั้งคณะกรรมการนักเรียนดูแล รับผิดชอบโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับ การรักษาและอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.80	1.62	ปานกลาง	3.00	1.28	ปานกลาง	2.46	1.20	น้อย
8. เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการดูแล รับผิดชอบโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับ การป้องกันรักษาและอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	3.07	1.10	ปานกลาง	3.11	1.28	ปานกลาง	2.65	1.24	ปานกลาง
9. ชักจูง โนมน้าว คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม หรือชมรมอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง	2.95	1.10	ปานกลาง	2.90	1.20	ปานกลาง	2.50	1.26	ปานกลาง
10. ให้คำแนะนำ ชักชวนนักเรียนและ ประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูล ต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง	4.09	0.83	มาก	3.87	1.04	มาก	3.65	1.10	มาก
11. จัดให้มีที่เก็บขยะ และทำสายขยะที่ ถนนลักษณะที่โรงเรียนและบ้าน	4.31	0.76	มาก	4.10	0.86	มาก	3.98	0.90	มาก
12. จัดให้มีกิจกรรมโครงการแยกแยะขยะ ที่โรงเรียนและที่บ้าน	3.51	0.95	มาก	3.47	1.02	ปานกลาง	3.27	1.16	ปานกลาง
13. จัดให้มีบ่อขีมน หลุมขีมน ที่โรงเรียนและ ที่บ้าน	3.37	1.06	ปานกลาง	3.19	1.13	ปานกลาง	2.98	1.20	ปานกลาง

ตารางที่ 34 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน	ใช้น้ำจากแม่น้ำแม่กลอง		น้ำประปา		น้ำบาดาล, บ่อ				
	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ			
	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ
14. จัดทำแผ่นป้ายประกาศ คำขวัญ เพื่อ เตือนให้ทุกคนรักษาความสะอาดแม่น้ำ แม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตามสถานที่ ต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชน	3.72	0.98	มาก	3.52	1.17	มาก	3.12	1.26	ปานกลาง
15. จัดกิจกรรมประกวดคำขวัญ ขกกลอน เพื่อป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำ ไปติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน และชุมชน	3.38	1.04	ปานกลาง	3.27	1.18	ปานกลาง	2.98	1.34	ปานกลาง
16. จัดกิจกรรมประกวดเรียงความ เพื่อ ป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไป ติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.25	1.00	ปานกลาง	3.16	1.14	ปานกลาง	2.79	1.21	ปานกลาง
17. จัดกิจกรรมประกวดวาดภาพ เพื่อป้องกัน รักษาแม่น้ำแม่กลอง แล้วนำไปติดไว้ตาม สถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.21	1.00	ปานกลาง	3.12	1.14	ปานกลาง	2.77	1.25	ปานกลาง
18. สนทนาให้นักเรียนเห็นความจำเป็นของ การมีกฎข้อห้าม หรือบทลงโทษ เพื่อ ป้องกันและรักษาแม่น้ำแม่กลอง	3.41	0.92	ปานกลาง	3.31	1.03	ปานกลาง	2.94	1.16	ปานกลาง
รวม	3.29	0.70	ปานกลาง	3.21	0.83	ปานกลาง	2.92	0.92	ปานกลาง

ตารางที่ 34 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนในด้านการป้องกันรักษา ตามความสัมพันธ์กับการใช้แม่น้ำที่ใช้แม่น้ำแม่กลองโดยตรง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ จัดให้มีที่เก็บขยะและทำลายขยะที่ถูกละทิ้งที่โรงเรียนและที่บ้าน ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา คือ ให้คำแนะนำ ชักชวนนักเรียนและประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน น้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันรักษาแม่น้ำแม่กลอง เช่น เดินรณรงค์

ส่วนบทบาทของครูที่ใช้น้ำประปาในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูที่ใช้น้ำประปาในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน มากที่สุด คือ จัดให้มีที่เก็บขยะและทำลายขยะที่ถูกละทิ้งที่โรงเรียนและที่บ้าน ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา คือ ให้คำแนะนำชักชวนนักเรียนและประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่ใช้น้ำประปาในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ นำเสนอข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำลายแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น

และบทบาทของครูที่ใช้น้ำบาดาล , บ่อ ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$) และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า บทบาทของครูที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ จัดให้มีที่เก็บขยะและทำลายขยะที่ถูกละทิ้งที่โรงเรียนและที่บ้าน ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา คือ ให้คำแนะนำชักชวนนักเรียนและประชาชนไม่ให้ทิ้งขยะ และสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในแม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ จัดตั้งคณะกรรมการนักเรียนดูแลรับผิดชอบโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการรักษาและอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์น้ำให้นักเรียนด้านการปรับปรุงฟื้นฟู จำแนกตามความสัมพันธ์กับการใช้แม่น้ำ

บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์น้ำให้นักเรียน	ใช้น้ำจากแม่น้ำแม่กลอง		น้ำประปา		น้ำบาดาล, บ่อ	
	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ
	\bar{x} S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x} S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x} S.D.	การปฏิบัติ

ค่าการปรับปรุงฟื้นฟู

- จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการทำความสะอาด และพัฒนาแม่น้ำแม่กลอง เช่น เก็บผักตบชวา และเก็บเศษขยะต่าง ๆ 3.25 1.08 ปานกลาง 3.01 1.20 ปานกลาง 2.54 1.24 ปานกลาง
- ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน ในการจัดตั้งโครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟู และอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง 3.17 1.10 ปานกลาง 3.02 1.14 ปานกลาง 2.67 1.17 ปานกลาง
- รณรงค์ให้ภาครัฐและเอกชนมีการทำน้ำเสียให้กลับคืนก่อนทิ้งลงแม่น้ำแม่กลอง 2.49 1.05 น้อย 2.47 1.09 น้อย 2.17 1.00 น้อย
- จัดกิจกรรมเดินรณรงค์เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนให้ช่วยกันปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแม่น้ำแม่กลองให้ดีขึ้น 2.48 1.08 น้อย 2.72 1.18 ปานกลาง 2.21 1.05 น้อย
- ร่วมมือกับคณะครู นักเรียน และชุมชน จัดให้มีการประกวดโครงการบ้านรักแม่กลอง 2.73 1.14 ปานกลาง 2.64 1.15 ปานกลาง 2.33 1.12 น้อย
- จัดกิจกรรมสำรวจบ้านของนักเรียนเกี่ยวกับที่ทิ้งขยะ ปริมาณขยะ ที่เผาขยะ หลุมฝังขยะ ห้องส้วม การกำจัดน้ำเสีย การระบายน้ำ 3.00 1.16 ปานกลาง 2.87 1.08 ปานกลาง 2.58 1.19 ปานกลาง

ตารางที่ 35 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน	ใช้น้ำจากแม่น้ำแม่กลอง			น้ำประปา			น้ำบาดาล.บ่อ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ
7. ทรัพยากรให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลด การพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน	3.53	1.00	มาก	3.42	1.11	ปานกลาง	3.10	1.24	ปานกลาง
8. จัดดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการรักษ์แม่กลอง เสาชวนอนุรักษ์ แม่น้ำแม่กลอง บ้านรักแม่กลอง	3.00	1.20	ปานกลาง	2.99	1.14	ปานกลาง	2.65	1.27	ปานกลาง
9. เก็บข้อมูลและจัดทำทำเนียบหน่วยงาน และชมรมที่ดำเนินการอนุรักษ์แม่น้ำ แม่กลอง	2.41	1.11	น้อย	2.46	1.22	น้อย	2.25	1.19	น้อย
10. สรุปลงภาพปัญหาแม่น้ำแม่กลองที่เกิน ความสามารถที่จะดำเนินการเองได้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเหลือ แก้ปัญหา	2.55	1.05	ปานกลาง	2.45	1.11	น้อย	2.02	0.98	น้อย
รวม	2.86	0.84	ปานกลาง	2.81	0.91	ปานกลาง	2.45	0.95	น้อย

ตารางที่ 35 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน ในด้านการปรับปรุงพื้นที่
ตามความสัมพันธ์กับการใช้แม่น้ำแม่กลองโดยตรง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$) และเมื่อพิจารณารายละเอียด
ในแต่ละข้อ พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด คือ มาตรการให้มีการปลูกต้นไม้
เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำบริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.53$) รองลงมา คือ ดำเนิน
งานโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการรักษ์แม่กลอง เยาวชนอนุรักษ์แม่กลอง บ้านรักแม่กลอง และบทบาทของครูในการ
ส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ เก็บข้อมูลและจัดทำทำเนียบหน่วยงานและชมรมที่ดำเนินการอนุรักษ์
แม่น้ำแม่กลอง

ส่วนบทบาทของครูที่ใช้น้ำประปาในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$)
และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อแล้วพบว่า บทบาทของครูที่ใช้น้ำประปาในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนมากที่สุด
คือ มาตรการให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.42$)
รองลงมา คือ ร่วมมือกับคณะครูนักเรียนในการจัดตั้งโครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟูและอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของ
ครูที่ใช้น้ำประปาในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียนน้อยที่สุด คือ สรุปลงภาพปัญหาแม่น้ำแม่กลองที่เกินความสามารถ
ที่จะดำเนินการเองได้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเหลือแก้ปัญหา

และบทบาทของครูที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้นักเรียน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$)
และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า บทบาทของครูที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำมากที่สุดคือ มาตรการ
ให้มีการปลูกต้นไม้ เพื่อช่วยลดการพังทลายของดินริมฝั่งแม่น้ำ บริเวณโรงเรียนและบ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.10$) รองลงมา คือ
ร่วมมือกับคณะครูนักเรียนในการจัดตั้งโครงการต่าง ๆ ในการฟื้นฟูและอนุรักษ์แม่น้ำแม่กลอง และบทบาทของครูที่ใช้น้ำบาดาล,
บ่อ ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำน้อยที่สุด คือ สรุปลงภาพปัญหาแม่น้ำแม่กลองที่เกินความสามารถที่จะดำเนินการเองได้
เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเหลือแก้ปัญหา

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียนด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ จำแนกตามความสัมพันธ์กับการใช้แม่น้ำ

บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน	ใช้น้ำจากแม่น้ำแม่กลอง		น้ำประปา		น้ำบาดาล, บ่อ				
	ระดับ		ระดับ		ระดับ				
	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การปฏิบัติ

ด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์

- จัดป้ายนิเทศและติดคำขวัญตรงค้ำให้มี
การนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์อื่น เช่น
นำน้ำจากบ่อซึมบ่อที่ 2,3 กลับมารด
ต้นไม้ 2.81 1.14 ปานกลาง 2.84 1.14 ปานกลาง 2.65 1.15 ปานกลาง
- นำน้ำที่เหลือจากการชะล้าง ทำความ
สะอาดต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์อื่น เช่น
ใช้ล้างพื้น ใช้รดต้นไม้ 3.38 1.10 ปานกลาง 3.60 1.00 มาก 3.35 1.01 มาก
- แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการ
ซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ 3.68 0.99 มาก 3.78 0.98 มาก 3.56 0.98 มาก
- แบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายถึงผลเสีย
ของการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ
ลงในน้ำ ทำให้ไม่สามารถนำน้ำมา
ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
เช่น ทางการเกษตร ล้างจาน 3.67 0.91 มาก 3.55 1.04 มาก 3.37 1.14 ปานกลาง

ตารางที่ 36 (ต่อ)

บทบาทของครูในการส่งเสริม การอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียน	ใช้น้ำจากแม่น้ำแม่กลอง		น้ำประปา		น้ำบาดาล, บ่อ				
	ระดับ		ระดับ		ระดับ				
	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	การปฏิบัติ
5. อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ	3.84	0.90	มาก	3.68	1.00	มาก	3.48	1.06	ปานกลาง
6. นำผักตบชวาในแม่น้ำมาใช้ประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำเป็นปุ๋ย ทำของใช้ต่าง ๆ	3.00	1.05	ปานกลาง	2.77	1.13	ปานกลาง	2.39	1.21	น้อย
7. นำดินและวัชพืช เช่น สาหร่าย ที่ได้จากการขุดลอกแม่น้ำมาใส่โคนต้นไม้ทำปุ๋ย	3.07	1.09	ปานกลาง	2.81	1.10	ปานกลาง	2.40	1.13	น้อย
รวม	3.35	0.71	ปานกลาง	3.29	0.78	ปานกลาง	3.03	0.82	ปานกลาง

ตารางที่ 36 แสดงว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่นักเรียนในด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ตามความสัมพันธ์กับการใช้น้ำจากแม่น้ำแม่กลองโดยตรง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เด็กเรียนมากที่สุด คือ อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจแต่ถ้าน้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ ($\bar{x} = 3.84$) รองลงมา คือ แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ และบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เด็กเรียน น้อยที่สุด คือ จัดป้ายนิเทศและติดคำขวัญรณรงค์ให้มีการนำกลับมาใช้ประโยชน์อีก เช่น นำน้ำจากบ่อซึม บ่อที่ 2,3 กลับมารดต้นไม้

ส่วนบทบาทของครูที่ใช้น้ำประปาในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เด็กเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$) และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อแล้ว พบว่า บทบาทของครูที่ใช้น้ำประปาในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เด็กเรียน มากที่สุด คือ แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ ($\bar{x} = 3.78$) รองลงมา คือ อธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ และบทบาทของครูที่ใช้น้ำประปาในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เด็กเรียนน้อยที่สุดคือนำผักตบชวาในแม่น้ำมาใช้ประดิษฐ์เป็นสิ่งของ เครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำเป็นปอ ทำของใช้ต่าง ๆ

และบทบาทของครูที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เด็กเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$) และเมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า บทบาทของครูที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เด็กเรียนมากที่สุด คือ แนะนำนักเรียนให้นำน้ำที่เหลือจากการซักผ้าแล้วมารดต้นไม้ ($\bar{x} = 3.56$) รองลงมาคืออธิบายพร้อมยกตัวอย่างความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำเป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ แต่ถ้าน้ำเสียก็จะมีประโยชน์ทางด้านท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ และบทบาทของครูที่ใช้น้ำบาดาล, บ่อ ในการส่งเสริมการอนุรักษ์แม่น้ำให้แก่เด็กเรียนน้อยที่สุด คือนำผักตบชวาในแม่น้ำมาใช้ประดิษฐ์เป็นสิ่งของ เครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำปอ ทำของใช้ต่าง ๆ

ประวัติผู้เขียน

นางสาวเยาวลักษณ์ รัชชบัณฑิต เกิดที่จังหวัดสมุทรสงคราม ได้รับปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) จากวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2525 เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชา พื้นฐานการศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตรบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2536

ในปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนวัดคอนตะโก อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย